

Izdaja Delavska univerza
Domžale, Kolodvorska c. 6,
telefon 72 082. — Ureja ured-
niški odbor. — Odgovorni
urednik Milan Flerin. —
Izhaja vsakega 15. v mese-
cu. — Ziro račun: številka
5012-3-50. — Cena 0,50 din.
— Tiska tiskarna "Toneta
Tomšiča" v Ljubljani

Občinski proračevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽAL

Seja občinske konference SZDL

Občinska konferenca SZDL, ki je zase-
dala 19. 12. 1970, je imela na dnevnem
redu informacijo o načrtu gradnje šol, te-
lovadnic in drugih šolskih prostorov ter
način financiranja teh objektov. V drugi
točki je konferenca razpravljala o politič-
ni oceni delovanja krajevnih organizacij
SZDL s posebnim poudarkom na kadrov-
skih vprašanjih, v tretji točki pa je raz-
pravljala o ključu za volitve delegatov v
občinsko konferenco.

Po uvodnih besedah podpredsednika
skupščine Domžale tov. Jakoba Cerneta je
konferenca razpravljala o omenjenem na-
črtu in načinu financiranja ter sprejela
naslednji sklep: Socialistična zveza v ce-
loti podpira sprejeti program razvoja šol-
stva in načina financiranja. V zvezi s tem
podpira tudi predlog Skupščine občine, da
se vsi proračunski potrošniki v svojih za-
htevah prilagode objektivnim razmeram
ter s tem podpro realizacijo predloženega
programa. V razpravi pod to točko dnev-
nega reda so bile omenjene tudi polemike
med prosvetnimi delavci. Le te so bile v
tem, da je financiranje šolstva prevzel sa-
mostojen organ, to je temeljna izobraže-
valna skupnost. Razpravljavcu ni razum-
ljivo, če in zakaj lahko sprejema sklepe
občinska skupščina, katere bi morala spre-
jemati temeljna izobraževalna skupnost.
Po krajši razpravi je na konferenci prišlo
do mnenja, da se morata oba organa, TIS
in Sob v interesu samoupravljanja dogo-
varjati za ustrezne rešitve.

V drugi točki dnevnega reda o oceni
delovanja krajevnih organizacij Sociali-
stične zveze je konferenca podprla oceno
izvršnega odbora ter sprejela nakazane
možne oblike rešitev. Najvažnejše med
njimi so:

— v občinskem merilu bi se morali spo-
razumeti z odborniki skupščine občine, da
bi o pomembnejših zadevah skupščina od-
ločala šele takrat, ko bi bili v vsebino na-
kazanih rešitev seznanjeni vsi zainteresi-
rani občani;

— krajevne skupnosti bi pri svojem dol-
goročnem načrtovanju morale dati poudar-
ka tudi povezovanju krajevnih skupnosti
med seboj, krajevne skupnosti z delovnimi
organizacijami s svojega območja in tudi
tistimi, katerih prebivalci delajo na ob-
močju druge krajevne skupnosti. Takšna
povezava bi namreč omogočala programi-
ranje krajevnih skupnosti, temelječ na
produktivnosti prebivalstva;

— glede na kadrovsko strukturo v vod-
stvih organizacij Socialistične zveze bi v

predstojećih volitvah v odbore SZDL mo-
rali poskrbeti za zastopstvo, predvsem dela-
voljnih in mlajših članov;

— na teritoriju občine se čuti pomanj-
kanje družbenih prostorov, zato konferen-
ca podpira težnjo, da se v srednjeročne
načrte vključi izgradnja ali pridobitev
prostorov;

— v delovanje krajevnih odborov So-
cialistične zveze in organizacije kot celote
bi se morali v večji meri vključiti člani
ZK.

Pod tretjo točko dnevnega reda je kon-
ferenca sprejela začasni sklep o ključu za
izvolitev delegatov v občinsko konferenco.
Ta sklep bo posredovan vsem krajevnim
organizacijam SZ ter vsem drugim orga-
nizacijam, ki morajo izvoliti svoje dele-
gate. Konferenca v bodočem sestavu naj
bi bila sestavljena iz $\frac{2}{3}$ delegatov, ki bi
bili voljeni v krajevnih organizacijah
SZDL ter $\frac{1}{3}$ delegatov, katere bi izvolile
delovne organizacije, društva in samo-
upravne skupnosti.

Pod to točko je bilo sprejeto še:

— vodstva krajevnih organizacij so dolž-
na takoj pričeti s pripravi na volilne
konference. V te priprave naj vključijo vsa
druga vodstva organizacij in društev;

— takoj je treba pričeti z evidentira-
njem in pri tem posebej poudarjati po-
trebe, ki se glede na stanje iz analize o
delu pojavljajo. To pomeni, naj bi v bo-
doča vodstva krajevnih organizacij in ob-
činske konference bili predlagani občani,
ki so s svojim delom dokazali, da so pri-
pravljeni sodelovati in ki imajo moralno
politične kvalitete in sposobnosti za voden-
je organizacije;

— dnevni redi volivnih konferenc naj
bodo odraz hotenj občanov. Poleg tega pa
bi kazalo na teh konferencah obravnavati
tudi sistemske spremembe v Jugoslaviji,
spregovoriti tudi o srednjeročnih progra-
mih KS, občine itd.;

— krajevne volilne konference naj bi
bile v januarju in februarju 1971;

— volilna konferenca občinske organi-
zacije SZDL naj bi bila v marcu t. l.;

— ker je mandat vodstev krajevnih or-
ganizacij SZ dve leti in bi se letos izvolje-
nim iztekel mandat v februarju 1973, to je
tik pred skupščinskimi volitvami, je kon-
ferenca sprejela sklep, da letos izvoljenim
vodstvom krajevnih organizacij SZ poteče
mandat v maju 1973, tj. po skupščinskih
volitvah.

Franc Gabrovšek

Sodelovanje z delavci, zaposlenimi v tujini

Občinski sindikalni svet in Občinska
konferenca SZDL sta v decembru 1970 or-
ganizirala razgovor z delavci, začasno za-
poslenimi v inozemstvu.

V razgovoru so sodelovali predstavniki
zavoda za zaposlovanje, stanovanjskega
podjetja, zavoda za socialno zavarovanje,
posebnih služb skupščine občine, carine,
Ljubljanske banke in zavarovalnice Sava.

Po predhodnem dogovoru naj bi le-ti
udeležencem razgovora posredovali infor-
macije o možnosti zaposlitve, pridobitve
obrti, davčne politike, deviznega varčeva-
nja, carinskih olajšav v prihodnje itd. Ude-
leženci so z zanimanjem spremljali podane
informacije ter v razpravi zahtevali do-
datnih pojasnil. Posebno razveseljiva ugo-
tovitev je, da so delavci izrazili željo po
boljšem kontaktiranju z institucijami v
domovini, katere bi jim nudile pomoč v
zvezi z njihovo zaposlitvijo in bivanjem
v tujini. V zvezi s tem je organizator vsem
udeležencem posredoval »OBČINSKI PO-
ROČEVALEC« ter nekatere brošure z na-
potki o uveljavljanju pravic iz delovnega
razmerja, socialnega zavarovanja itd.

Ceprav je razgovor v celoti uspel, mora-
mo nekatere stvari grajati.

Tako npr. je predstavnik zavoda za za-
poslovanje ponudil v glavnem samo ne-
kvalificirana delovna mesta, med njimi tudi
nekoliko vratarskih, kar so udeleženci po-
zdravili z majhnim aplavzom in neprikri-
tim zadovoljstvom. Resnici na ljubo se
vprašujemo, ali je zavod registrator pro-
stih nekvalificiranih delovnih mest, dispe-
čerska služba ali pa inštitut izvoza delovne
sile in pameti v inozemstvo, čeprav živi od
prispevkov gospodarstva. Vprašujemo se
tudi, ali naše občinsko gospodarstvo ne
rabi kvalificiranih in visoko kvalificiranih
kadrov in to zato, ker se razen Papirnice
Količeve nihče od vabljenih razgovora ni
udeležil. Mnenja smo, da bi predstavniki
gospodarstva lahko nakazali perspektivne
možnosti zaposlitve, kot je to storil pred-
stavniki Papirnice.

Po dogovoru naj bi razgovor potekal tudi
o perspektivnem razvoju občine, ker pa
odgovornega za to informacijo ni bilo, je
morala na žalost odpasti.

Udeleženci so na kraju razgovora na
lastno iniciativo zbrali 500,00 din, 40 švi-
carskih frankov in 10 DM za novoletna da-
rila oskrbovancem Doma počitka v Dom-
žalah. Organizator se za humano gesto
vsem darovalcem zahvaljuje.

Občinski sindikalni svet
Domžale

Občinska konferenca SZDL
Domžale

Podpiramo organizirano varstvo ostarelih ljudi

Mnogo ostarelih ljudi nima svojih otrok ali svojcev, ki bi zanje skrbeli, mnoge so le-ti zapustili zaradi reševanja svojega lastnega življenja. Pogosto starejši in mlajši ali celo sorodniki ne morejo živeti skupaj zaradi stanovanjske stiske, medsebojnega nerazumevanja, oddaljenosti mesta bivališča in zaposlitve mlajših itd.

Sodobna veda o starostnih pojavih in o starih ljudeh (socialna gerontologija) zagovarja čimdalje samostojno življenje ostarelih ljudi. Tak koncept je sprejet tudi s programom oziroma se že dalj časa dela na organizaciji različnih oblik varstva in pomoči ostarelim. Vrste pomoči, velikih in drobnih pozornosti, ki jih potrebujejo ostareli ljudje, so številne in zelo raznolike. Za nekatere od teh so potrebne dobro organizirane službe (učinkovita zdravstvena služba, urejanje zahtevnejših posegov za vzdrževanje higiene in reda, delovanje socialne pomoči, urejanje medsebojnih odnosov itd.).

Za druge vrste pomoči pa je potrebna dobro organizirana družba, ki s svojim socialnim sočustvovanjem, posluhom do bližnjega in solidarnostjo do sočloveka, daje ostarelemu vrsto manjših in večjih uslug (prinašanje hrane kuriva, čtiva, poslušanje in svetovanje itd.). Naši dosežki na tem področju so dokaj skromni in kljub prizadevanju še vedno ostaja nerešena vrsta problemov, ki teže življenje ostarelih ljudi.

Zato je nujno pričeti z organizirano in koordinirano dejavnostjo. Zavestno in načrtno programirane in organizirane akcije v letošnjem letu naj bi bile osnova za široko zastavljeno delo v naslednjih letih.

Namen akcij:

Akcije, ki naj bi jih izvedli v letu 1971 naj bi:

- pokazale dejansko stanje števil ostarelih, kdo potrebuje družbeno pomoč, probleme, ki jih tajejo in obseg pomoči, ki jo potrebujejo,

- razvili in poglobili naj bi se odnosi, solidarnostni čut za medčloveške odnose in skrb za sosedsko pomoč itd.,

- vplivale naj bi na koordinirano dajanje konkretnih oblik pomoči ostarelih,

- doprinesle k usposobitvi strokovnih in prostovoljnih delavcev, ki bi prevzeli odgovornost za kvalitetno in učinkovito dajanje pomoči,

- mobilizirale širok krog otrok, mladine in odraslih pri izvrševanju konkretnih opravil pri pomoči,

- ustvarile osnovo za bodoče načrtovanje s področja varstva ostarelega prebivalstva

- pripomogle k široki zavzetosti družbe za reševanje teh problemov, ovrednotile delo in dale priznanje osebam, ki bodo to pomoč nudile.

Glede na namen lahko te akcije delimo v tri skupine in sicer:

- a) strokovno operativne (organizacija odkrivanja in evidentiranja ostarelih, usposabljanje oseb, ki bodo delale ali delajo na tem),

- b) politično vsebinske (organizacija posvetovanj, uskladitev prizadevanj, da bi ustvarili splošno zavzetost za reševanje teh problemov),

- c) humanitarne (neposredno dajanje pomoči ostarelim).

Nosilci akcij. Organizatorji programa ter odgovorni za vsebinsko in časovno izvedbo v republiki so: rep. konferenca SZDL, republiški sekretariat za zdravstvo, republiški odbor RK Slovenije in višja šola za socialne delavce. Nosilci strokovno operativnega, politično vsebinskega ter humanitarnega dela v občinah so ustrezni občinski organi v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi ter družbeno-političnimi organizacijami.

In kaj smo storili v občini Domžale?

Pred časom so se na vodstvu Socialistične zveze občine Domžale sestali predstavniki družbeno-političnih organizacij, predstavniki zdravstvene službe, občinskega zbora RK, koference za združeno aktivnost žensk ter predstavniki odgovorne službe pri Skupščini občine.

Osnovna tema razgovora je bila razprava o predlogu uresni-

čevanja omenjenega programa. Na podlagi predloženega materiala in razprave so bili sprejeti sledeči zaključki:

1. Navzoči se strinjajo, da koordinacijski odbor v enakem sestavu deluje pri občinski konferenci SZDL kot sekretariat sekcije za razvoj solidarnosti.

2. Da v delu pri tem sekretariatu sekcije sodeluje tudi gerontolog dr. Marjan Ahčin.

3. Razprava je izluščila vso širino problematike in je bil zaradi tega sprejet tudi sklep o imenovanju komisije za izdelavo konkretnega programa. Zaključek pod to točko je bil tudi, naj komisija pri sestavljanju programa izhaja iz akcijskega programa republiške konference SZDL, programa gerontološke službe ter trenutnega stanja v občini. Ob tem naj pa ne bi šli preveč v širino ampak programirali samo tisto, kar je v krajšem obdobju izvedljivo.

4. Sekretariatu sekcije naj se predlože spiski ostarelih, potrebnih pomoči (ta popis je izvršila gerontološka služba Zdravstvenega doma Domžale) le-ta naj bi koristila sekciji, na drugi strani pa vodstva krajevnih organizacij SZDL, KS in ostali, posebno pa podmladkarji RK. Te spiske je potrebno poslati omenjenim.

5. Sprejet je bil tudi sklep, naj se predlaga, da bi sredstva,

ki so bila do sedaj v proračunu skupščine občine namenjena za preventivno zdravljenje otrok, v v naslednjem letu namenila za preventivno in skrbstveno dejavnost ostarelim iz razloga, ker bodo z novim zakonom otroci do 15. leta v celoti zavarovani pri skupnosti socialnega zavarovanja delavcev. Komisija, ki se je sestala v zvezi z izdelavo konkretnega programa je sprejela sledeče:

1. Popis ostarelih je treba razmnožiti v tolikih izvodih, da ga bodo prejela vsa vodstva krajevnih organizacij ter odbori PRK na vseh šolah. Namen tega je, da bi v sodelovanju in na podlagi popisa izluščili tiste ostarele, ki v najkrajšem času potrebujejo kakršno koli družbeno ali sosedsko pomoč.

2. Da bi akcija dobila družbeni pomen in veljavo ter da bi bil čimširši krog občanov seznanjen z namenom in cilji akcije je bil sprejet sklep, da se skliče sekcija za razvoj solidarnosti. Na sestanek te sekcije so bili povabljeni predstavniki krajevnih organizacij SZDL, KS, krajevnih odborov ZZB, krajevnih odborov RK, mladinskih aktivov, PRK, konference za družbeno aktivnost žena ter odgovorne službe. Na podlagi razprave in prispevkov strokovnih služb so se izoblikovale osnovne smeri konkretnega programa akcije v občini. O zaključkih tega posveta bomo pisali v naslednji številki.

F. G.

Nadaljevanje predavanj o obrambni vzgoji prebivalstva

Tudi v letošnjem letu je organ za narodno obrambo skupščine občine Domžale pristopil k organizaciji in nadaljevanju izvajanja pouka o obrambi in zaščiti za nerazporejeno prebivalstvo. Namen pouka je, da se prebivalstvo seznani z najosnovnejšimi značilnostmi klasičnih napadalnih sredstev in sodobnimi napadalnimi sredstvi, kot so jedrska, biološka in kemična, ter da se vsak seznani z ustreznimi obrambnimi ukrepi ob nesrečah, potresih, poplavih ali vojni.

Po določilih zakona o narodni obrambi je občinska skupščina sprejela odlok o določitvi števila učnih ur za pouk o obrambi in zaščiti za nerazporejeno prebivalstvo v trajanju 25 učnih ur osnovnega pouka.

Takoj po sprejemu tega odloka smo organizirali in izvedli predavanja v posameznih krajih in v krajevnih skupnostih v mesecu januarju, februarju in marcu preteklega leta. Če analiziramo obisk prebivalstva na predavanjih po posameznih krajih, ugotovimo, da je bilo zanimanje občanov za predavanja precejšnje. Omenimo naj samo

nekaj krajev ali krajevnih skupnosti, kot so: Dragomelj, Vir, Dob, Peče, Ožbolt, Lukovica, Velika vas, Krašnja, Trojane in Blagovica, kjer se je predavanja udeležilo 95 % prebivalcev. Na drugi strani pa so bila zelo slabo obiskovana predavanja v samih Domžalah. Ker imamo na programu samo še dve temi predavanj iz osnovnega pouka o obrambi in zaščiti za nerazporejeno prebivalstvo, se je organ za narodno obrambo občinske skupščine skupaj s predsedniki krajevnih skupnosti in predsedniki krajevnih organizacij SZDL dogovoril, da preostali dve predavanji organizira že v mesecu januarju in februarju, tako da bi bil osnovni pouk o obrambi in zaščiti za prebivalstvo končan že v letošnji zimski sezoni.

Pri organizaciji in nadaljevanju osnovnega pouka bomo upoštevali dosedanje delo in izkušnje. Prebivalstvo bomo obveščali po že ustaljenih metodah tj. z vabili (vsako gospodinjstvo bo prejelo vabilo), z javnimi razglasi ter z objavami v radiu.

Ker je udeležba obvezna, bomo ugotavljali prisotnost na podlagi oddanih izpolnjenih potrdil,

ki bodo skupaj z vabilom. V informacijo naj navedemo, kdo je dolžan obiskovati pouk o obrambi in zaščiti. Zakon o narodni obrambi, 142. člen obvezuje vse občane od 16 do 65. leta starosti. Izvzete so le naslednje:

- mladina, ki v šolskem letu 1970/71 obiskuje srednje, višje ali visoke šole (samo pod pogojem, da v šoli obiskujejo pouk o obrambi in zaščiti),

- pripadniki enot teritorialne obrambe,

- pripadniki enot civilne zaščite, ki so vključeni v enote CZ v podjetjih, ustanovah, ali krajevnih skupnostih.

Menimo, da vzrok dobri udeležbi ne sme biti v odloku, ali po zakonu določena sankcija, ampak zavest vsakega občana, da pouk o obrambi in zaščiti koristi posamezniku in družbi, saj bomo le tako sposobni vsak trenutek upreti se kateremu koli agresorju, kot tudi ohraniti čimveč človeških življenj ob elementarnih nesrečah.

Vse tiste, ki se predavanj iz kateregakoli razloga ne bodo udeležili, pa bomo predlagali v upravno kazenski postopek.

M. Logar

Društva in cerkev

Tako kot vsaka hierarhična struktura, poskuša tudi cerkev razširiti svoj vpliv med občani. V verskem tisku pogosto vidimo slike občanov z avtomobili, ki so jih dali blagosloviti. Nekateri k temu obredu pripeljejo celo traktorje in druge stroje.

Uglednejši je občan, ki da »žegnati« svoj avtomobil, stroj, hišo ipd., večjo veljavo pa si pridobi cerkev v kraju v katerem ta občan živi. Znano je, da verski tisk zelo rad izkorišča avtoriteto »velikih« mož in žena, ki so jo dosegli v znanosti in umetnosti, da bi na ta način utrdil zaupanje v vero. Izjave tistih znanstvenikov, ki priznavajo boga zato objavlja na vidnem mestu.

Razumljivo je, da se poskuša Cerkev uveljaviti tudi preko združenj in društev. Saj imajo ta društva večji vpliv in avtoriteto kot pa posamezniki.

Društva so organizirane in samostojne skupnosti občanov za zadovoljevanje kulturnih, umetniških, zdravstvenih, socialnih, fizikalnih, tehničnih in drugih interesov. Društva mobilizirajo delovne ljudi za gospodarski in družbeni napredek, zato so deležna materialne podpore družbeno političnih organizacij.

V društvi delujejo t. i. atestisti in verni občani pri realizaciji skupnega interesa. Zavešne sile v teh društvi si morajo prizadevati, da se bo društvo izogibalo tako verski kot anti-verski propagandi in bo svojo dejavnost razvijalo izven teh nasprotij.

»Žegnanje« gasilskega avtomobila v Lukovici objektivno pomeni, da so nekateri gasilsko društvo izkoristili za reklamo religije v Lukovici.

Vprašanje je ali je tista večja vsota denarja, ki so jo na ta način dobili tudi od vernih občanov (menda so prav ti kot pogoji, zahtevali »žegnanje« avtomobila) vredna, da si je društvo s tem dejanjem omajalo ugled pri drugih občanah, družbeno političnih organizacijah in družbeno političnih skupnostih.

Ob vsem tem pa je treba opozoriti na nejasna stališča vodstva občinske gasilske zveze, ki se manifestirajo tudi ob drugih zadevah (treba si je samo ogledati koledar, ki ga je izdalo gasilsko društvo Domžale).

Napredne sile v občinski gasilski zvezi bodo do takih pojavov morale zavzeti jasno sta-

lišče in opozoriti vodstva gasilskih društev, da tudi v društvi vzgajajo občane v socialističnem duhu. Vera naj bo stvar vsakega posameznika, ne pa da jo nekateri skušajo uveljaviti s pomočjo društvenih aktivnosti. Društva se s podobnimi »akcijami« samo izpostavljajo javnemu posmehu in tako škodujejo svojemu lastnemu ugledu.

Tone Pačnik

Priprave na 19. sejo občinske skupščine

V drugi polovici januarja bodo zasedali odborniki obeh zborov občinske skupščine. Med številnimi točkami dnevnega reda bodo razpravljali in sklepali tudi o nekaterih zelo pomembnih vprašanjih.

Predložen bo odlok o prispevkih in davkih, ki mora v svoji zasnovi upoštevati ukrepe in priporočila o stabilizaciji gospodarstva ter smernice ekonomske politike in izhodišča za zbiranje ter porabo sredstev za kritje splošno družbenih potreb v letu 1971, ki so jih predložile republiška skupščina, republiški izvršni svet ter podprle družbeno politične organizacije. Ta odlok med drugim predvideva razširitev olajšav za kmete-borce tudi na republiške in zvezne prispevke in davke. Za obrtnike storitvenih dejavnosti je predviden razpon pavšalnih obremenitev ter uskladištev najvišjih in povprečnih zneskov kosmatih dohodkov delavcev tistih dejavnosti, ki jih izvršujejo obrtniki.

Skupno s tem odlokom naj bi bil sprejet del prispevne stopnje za otroško varstvo, ki jo doslej prepisujejo občinske skupščine, s tem da ostane obremenitev gospodarstva enaka; torej 0,45 % od osebnega dohodka, ter 0,40 % pokojnin. Temeljna skupnost otroškega varstva občine Domžale pa predlaga, naj se sprejme tudi odlok po 12. členu zakona o skupnostih otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva v SR Sloveniji, po katerem naj bi za investicije v otroško varstvo prispevali tudi zavezanci prispevka s področja obrti in kmetijstva.

Svet za delo bo poročal o izvršitvi enoletnega načrta za svoje delo, v katerem je razpravljal o pripravnikih, 42-urnem de-

Vpisovanje otrok v prvi razred za novo šolsko leto

Na vseh osnovnih šolah v domžalski občini bo vpisovanje otrok v prvi razred za šolsko leto 1971/72 v nedeljo, dne 7. februarja 1971 dopoldne.

Vpis je obvezen za otroke, rojene v letu 1964, pogojno pa bodo šole vpisovale tudi otroke, rojene do konca marca 1965.

Starši naj k vpisu prinesejo izpisek iz rojstne matične knjige.

lovnem tednu, zaposlenosti in problematiki zaposlovanja ter normativi dejavnosti delovnih organizacij.

Za financiranje in boljše vzdrževanje, rekonstrukcije in gradnje javnih cest, objektov in opreme se ustanovi cestni sklad. Delo sklada naj bi bilo ustvarjalno predvsem pri odkrivanju novih virov sredstev za financiranje te pereče komunalne problematike v občini.

Poročilo o delu sveta za prosveto in kulturo obsega problematiko društev in ustanov, ki delujejo na področju prosvete in kulture. Stališča in predlogi, ki jih je zavzel ta svet so pomembni za nadaljnje delo teh usta-

nov. V poročilu je podrobno ocenjeno delo občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij, dejavnost Zavoda za glasbeno izobraževanje in delo društev ljudske tehnike. Poročilo zajema tudi delo občinske knjižnice, muzejske dejavnosti, spomeniško varstvo, vzdrževanje spomenikov NOV ter arhivsko varstvo.

V poročilu o stanju in dejavnosti verskih skupnosti v Sloveniji in posebej v občini Domžale je obdelana problematika odnosov med cerkvijo in državo glede na najnovejša dogajanja na tem področju v republiki in posebej na območju občine Domžale.

J. C.

Ustanovljen je novi svet za gradbeništvo in urbanizem pri skupščini občine Domžale

Urbanistično programiranje v domžalski občini je zelo obširno in problematično, tako da je preseglo meje, ki jih je doslej v okviru sveta za komunalne zadeve izvrševal odbor za urbanizem, ki je imel le 5 članov. Dosedanji odbor za urbanizem je imel delno omejena pooblastila oziroma je svet za komunalne zadeve v okviru osnovne dejavnosti polagal premalo pozornosti urbanističnemu planiranju in obravnavi zazidalnih načrtov, ki so mu bili predloženi v obravnavo in potrditev. S tem, da so bili določeni načrti ali programi obravnavani dvojno t. j. na odboru za urbanizem in nato še na svetu za komunalne zadeve, je bil potrditveni postopek bolj kompliciran in časovno daljši, ne more pa se istočasno trditi, da je bila kvaliteta opravljenega dela zato boljša, ker članov sveta za komunalne zadeve niso v potrebni meri zanimali detajlni problemi urbanizacije.

Urbanistično planiranje, izdelava zazidalnih načrtov, izgradnja novih naselij in krajev so zelo pomembna vprašanja, ki imajo bistven vpliv na dogajanja in življenje na nekem širšem območju. Pravilen in predvsem strokoven odnos do urbanizacije v veliki meri prispeva k ekonomski in družbeni rasti določene regije. Zato je jasno,

da moramo to dejavnost zelo občutljivo obravnavati in imeti pravičen odnos do vseh vzporednih vprašanj.

Da bi dosegli to kvaliteto, je skupščina občine Domžale v preteklem letu imenovala svet za gradbeništvo in urbanizem, ki ga sestavlja 13 članov. Za predsednika sveta je bil imenovan ing. Stane Omahna iz Domžal, za člane pa Vida Bogataj iz Domžal, Pavle Gros z Vira, Anton Kočar iz Moravč, Lovro Korenčan iz Mengša, Stane Marolt iz Preserij, Franc Mušič iz Trzina, Jože Nemec iz Doba, Ludvik Rode iz Radomelj, Jože Rženičnik iz Mengša, Stane Štor, projektant LUZ Ljubljana, Mirko Varšek iz Domžal, Ivan Zupan iz Mengša. Tajnik sveta bo ing. Miloš Zalaznik, urbanistični in gradbeni inšpektor Sob Domžale.

Prepričani smo, da bo glede na dobro strokovno in politično strukturo novoimenovanj svet kvalitetno in strokovno posegel v obširne naloge in probleme urbanističnega programiranja in jih kvalitetno in uspešno reševal.

O programu dela novega sveta za gradbeništvo in urbanizem bomo še poročali.

Načelnik oddelka za gospodarstvo in kom. zadeve
ing. Ivan Bregar

Zahvala

Ravnateljstvo in kolektiv posebne osnovne šole na Homcu se zahvaljuje za razumevanje in pomoč pri obdaritvi otrok ob priliki praznovanja novoletne jelke na šoli. To našo zahvalo za dano pomoč izrekamo posebno tovarni INDUPLATI JARŠE, tovarni FILC MENGES, Občinskemu odboru RK Domžale, Občinskemu sindikalnemu svetu Domžale in Društvu prijateljev mladine Radomlje!

Zahvaljujemo se tudi podjetju »Kamnik«!

Za Posebno osnovno šolo Homec:
Nace Vodnik

Novosti v zakonu o prispevkih in davkih

Na zadnjem zasedanju pred novim letom je republiška skupščina SRS sprejela dva zakona, ki vnašata v davčni sistem važne spremembe. Republiški zakon o prometu blaga na drobno, ki določa ustrezne davke in oprostitve davščin za nekatere predmete, ki se prodajajo v naših trgovinah. Najpomembnejše določilo tega zakona je v tem, da združuje skoraj vse predmete, ki so podvrženi republiškemu davku od prometa blaga na drobno in dosedanja republiški davek od prometa blaga na drobno. Prvi je znašal 3,5 %, drugi pa 1,5 %. Izjema so osebna motorna vozila, kjer znaša po novem prometni davek 1,5 % in alkoholne pijače, od katerih se plačuje v letu 1971 davek od prometa blaga na drobno po tarifi, ki znaša:

	dinarjev
— od piva	0,04
— od naravnega vina, razen penečega vina	0,08
— od penečega vina (naravnega in napravljene)	0,20
— od naravnega žganja in medice	0,20
— od umetnega žganja: z močjo do 25 vol. % alkohola	0,10
z močjo nad 25 vol. % alkohola	0,15
— od specialnih vin (desertnih, likerskih in aromatiziranih) in desertnih pijač, če znaša nabavna cena za liter:	
do 7 dinarjev	0,15
nad 7 do 10 dinarjev	0,20
nad 10 dinarjev	0,35
— od likerjev in močnih alkoholnih pijač, če znaša nabavna cena za liter:	
do 12 dinarjev	0,20
nad 12 do 17 dinarjev	0,37
nad 17 dinarjev	1,00

Po tej tarifi bodo morali v letu 1971 gostilničarji sami obračunavati prometni davek in ga odvajati na ustrezne račune. Za vse ostalo blago vključno z uvoženimi vozili znaša po novem enotna stopnja 5 %. Za uvožene avtomobile se plača 5 % republiškega davka v občini kjer ima kupec stalno bivališče. Republiška skupščina je določila, da 0,5 % prometnega davka na maloprodajo pripadajo kulturnim skupnostim v tistih občinah, kjer ta kulturna skupnost deluje in na katerem območju se ustrezna vsota glede na stopnjo zbere.

Po tem zakonu stopnje prometnega davka v občinah ne smejo presegati 4 %, za osebne avtomobile pa ne smejo biti nižje od 4 %.

REPUBLIŠKI ZAKON O PRISPEVKIH IN DAVKIH pa prinaša novosti v zvezi z olajšavami kmetom borcem, obrtni-

kom in kmetom, ki modernizirajo kmetije.

Kmetom-borcem se priznajo naslednje olajšave:

1. kmetom-imetnikom »Partizanskega spominskega znaka 1941« se odmerjeni prispevek od kmetijstva zniža za 50 %,

2. kmetom-borcem, ki so bili udeleženci narodnoosvobodilne vojne, pa imajo čas udeležbe ali čas aktivnega in organiziranega dela v narodnoosvobodilnem boju priznan v dvojnem trajanju s pričetkom pred 9. septembrom 1943 oziroma 13. oktobrom 1943 do 15. maja 1945, se odmerjeni prispevek od kmetijstva zniža za 30 %,

3. kmetom-borcem, ki so bili udeleženci narodno osvobodilne vojne, pa imajo čas udeležbe ali čas aktivnega organiziranega dela v narodnoosvobodilnem boju priznan v dvojnem trajanju najmanj od 1. januarja 1945, se odmerjeni prispevek od kmetijstva zniža za 20 %.

S kmeti-imetniki »Partizanskega spominskega znaka 1941«

iz 1. točke prejšnjega odstavka so glede priznanja olajšave izenačeni španski borci in revolucionarji.

S kmeti-borci iz tretje točke prejšnjega odstavka so glede priznanja olajšave izenačeni borci za severno mejo.

Pravica do olajšave pripada tudi vdovam po umrlih borcih. in to v višini, kot bi pripadala umrlemu borcu.

S tem smo razširili obseg olajšav, ker so dosedaj kmetje-borci imeli priznane olajšave samo od občinskega prispevka, po novem pa velja olajšava tudi za republiški in zvezni prispevek iz OD od kmetijske dejavnosti. Dopolnilo tem olajšavam pa bomo uredili v občinskem odloku o prispevkih in davkih.

Dosedanje olajšave in oprostitve za preureditev kmetij v višinskih krajih se po novem razširijo na vse kmete v občini, če kmet vložijo v preusmeritev vsaj 50 % katastrskega dohodka, vendar najmanj 2.000 novih din. Ta

olajšava se prizna tudi, če več zavezancev nabavi neko sredstvo za modernizacijo ali preusmeritev gospodarstva, vendar mora vloga tistega, ki olajšavo uveljavlja znašati najmanj 2.000 din.

Za obrtnike, ki imajo stroje, inventar in stavbe za poslovno dejavnost, daje novo določilo zakona večje možnosti za uveljavljanje amortizacije. Stopnje amortizacije bo po novem določila občinska skupščina, zato bomo bralce o tem obvestili po sprejemu odloka o prispevkih in davkih za leto 1971.

Za občane je ugodnejša tudi lestvica za prispevek od skupnega dohodka občanov. Ta lestvica se začne z dvema procenti do 5.000 din osnove in konča z 80 % nad 60.000 din osnove. Dosedanja lestvica je imela začetno stopnjo 3 %. Olajšave za družinske člane pa so iste, to je 5.000 din za vzdrževadega družinskega člana. Nova ugodnejša lestvica se bo uporabljala tudi za obdavčitev dohodkov, ustvarjenih v letu 1970.

A. Drmal

NEKAJ MISLI O ALKOHOLIZMU IN ALKOHOLIKIH

Odkar poznamo alkohol, so ljudje pili in bodo pili. Enim škoduje, drugim ne. Že majhne količine zaužitega alkohola povzročijo pri človeku določene spremembe v vedenju. Tem spremembam pravimo po domače pijanost. Nekateri ljudje sploh nikoli ne pijejo, drugi redkokdaj, a nekateri pogosto. Če kdo pije pogosto in postane odvisen alkohola, da brez njega ne more živeti, mu pravijo medicinski strokovnjaki, da je alkoholik. Alkoholizem kot bolezen se pojavlja le pri določenem številu ljudi. Medtem ko pijančevanje lahko zatremo z disciplinskimi ukrepi, predpisi in kaznimi, je alkoholizem huda in dolgotrajna bolezen. v ilustracijo navajam podatek, da stane družbo zdravljenja enega alkoholika okoli 10.000 din.

November je vsako leto mesec boja proti alkoholizmu in postavlja se vprašanje, kaj je bilo storjenega na tem področju v naši občini. Ne poznam situacije koliko in kaj so storile socialne službe v delovnih organizacijah in na občinski skupščini, druž-

beno politične organizacije, predvsem sindikati.

So delovne organizacije, ki tolerirajo vinjene delavce, medtem, ko druge ne. Če vidijo socialni delavci in uprava v teh organizacijah, da pride večkrat isti delavec vinjen na delo, zakaj temu delavcu ne pomagajo in ga prepričajo, da bi bil potreben zdravljenja. Ali res mora priti v končni fazi do izključitve iz delovne organizacije? Dolžnost nas vseh je, da takemu delavcu pomagamo že prej, preden postane suženj alkohola.

Najtežje pri vsem tem je, da tak delavec prizna sam sebi, da je alkoholik, in da je potreben zdravljenja. Ko to razčisti pri sebi, je polovica dela opravljena. Pri tem mu morajo krepko ob strani stati njegovi ožji svojci, tovariši v podjetju in ne nazadnje tudi obratni zdravnik. Zdravljenje alkoholizma je namreč prostovoljno.

Iz podatkov zdravstvene službe je razvidno, da je od celotnega staleža bolnikov do 25 % alkoholikov, ki iščejo pomoč pri zdravniku. Mnogi od teh se zdra-

vijo zaradi raznih nevrotičnih in drugih boleznih samo zato, da ne bi na njih padel »pečat alkoholi-ka«.

Težave so tudi v tem, da tudi zdravniško osebje ni vedno dovolj seznanjeno s problemi alkoholizma, da na tem področju primanjkuje zdravniškega kadra itd.

Tudi je res, da imajo zdravljeni alkoholiki veliko težav v podjetju, kjer ga sprejmejo nazaj z nezaupanjem ali pomilovanjem. Malo je delovnih organizacij, kjer sprejmejo nazaj zdravljenega alkoholika z veseljem in mu pomagajo. Ali takemu delavcu stoji ob strani zdravstveni delavec, uprava in kolegi? Ali pa si mislijo: »Saj bo itak začel zopet piti?« Na tem področju je vse premalo storjenega.

Mnogo lažje je zdravljenje alkoholikov v mestih, kjer obstajajo klubi ozdravljenih alkoholikov, tako sta v Ljubljani dva in eden v Celju — Vojniku. Ti klubi delujejo v okviru institucij, ki zdravijo alkoholike in so sestavni del teh služb. So oblika nadaljevanja zdravljenja alkoholikov po prihodu oziroma izpustu iz bolnice.

V Ljubljani je v pripravi ustanovitev Centra za preprečevanje in zdravljenje alkoholizma na Slovenskem, ki bo poleg vseh drugih nalog, ki jih bo imel, pomagal pri ustanavljanju klubov v vseh večjih centrih. Ali so pristojne službe in organizacije v Domžalah sploh kdaj razmišljale o potrebi ustanovitve takega kluba zdravljenih alkoholikov tudi pri nas?

Kaj mislijo o tem zdravljeni alkoholiki s področja naše občine?

T. Ravnikar

Proslava dneva JLA v Domžalah

Družbeno-politične organizacije občine Domžale so v ponedeljek, 21. decembra 1970 pripravile v Kino dvorani v Domžalah slovesno akademijo v počastitev dneva JLA.

O pomenu praznika je spregovoril predsednik Občinskega odbora zveze rezervnih vojaških starešin, rezervni podpolkovnik Milan Likar, nato pa je sledil kulturni program, pri katerem so sodelovali moški zbor druš-

va upokojencev iz Domžal, pod vodstvom Staneta Habeta, recitatorji Damjan Voglar, Tone Uštar in Tone Ravnikar, ter harmonikarski orkester Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale — oddelka iz Mengša pod vodstvom Pavla Kosca.

Dvorana je bila tokrat polno zasedena, med poslušalci pa je bilo tudi precej mladine.

Ravnali so nepravilno

Izvršni odbor SZDL Lukovica je na svoji zadnji seji, kateri so prisostvovali predstavniki vseh družbeno-političnih organizacij in predstavniki gasilske zveze občine Domžale, obsodil ravnanje PGD Lukovica. Le ta je namreč dal svoj gasilski avto krstiti po cerkvenem obredu. Ta akt je najprej obsodila verska komisija, nato pa tudi Svet za splošne zadeve pri skupščini občine Domžale.

Politični aktiv, ki se je sestal skupno z gasilci v Lukovici, je razpravo pričel po mojem prepričanju zgrešeno. Za vsako ceno so namreč hoteli odkriti tovariša, ki je dejanje PGD Lukovica obelodanil in pri tem tudi odbor Gasilske zveze občine Domžale ni imel jasnega stališča do omejenega dejanja. Z oslajanjem izključno na statut gasilske zveze Slovenije, ki ureja odnose znotraj organizacije, je dokazal, da ne razume bistva ustavnih določil SFRJ o ločitvi cerkve od države.

Po daljši razpravi in razlagi odnosov med cerkvijo in državo so predstavniki PGD Lukovica svoje dejanje obsodili in priznali, da niso ravnali v skladu s socialistično družbeno moralo in tudi ne v skladu z ustavnimi določili.

V razpravi o družbeni morali je bilo rečeno, da so občani, ki so prispevali za nakup avtomobila, zahtevali cerkveni krst. Mnenja sem, da so se tovariši, ki so nabirali prostovoljne prispevke za nakup gasilskega avtomobila obnašali »farizejsko« do občanov darovalcev. Večina teh tovarišev je družbeno angažiranih in poznajo družbene normative, ki veljajo že 25 let. Zato bi svojo pripadnost in stoletno humano tradicijo gasilstva morali postaviti v sodobnejše odnose, v naše socialistične, humane, narodno obrambne odnose, ki narekuje slehernemu občanu, da rešuje imovino in življenje občanov te družbe ne glede na njegovo svetovno nazorsko pripadnost.

V razpravi je bilo nadalje poudarjeno tudi mnenje, da je družba šele v zadnjih letih pričela načrtno, bolj sistematično skrbeti za gasilsko organizacijo. Ta ugotovitev najbrž drži, vendar v svojem bistvu bolj obvezuje pripadnike gasilskih enot oziroma organizacije, da spoznajo in dojamajo, da so pripadniki našega družbeno-političnega sistema, člen v verigi samoupravnih združenj, člen v verigi narodno obrambne doktrine, ne pa člen nekega imaginarnega stoletnega hotenja in prizadevanja določenih krogov. Ta organizacija je sestavni del socialističnih samoupravnih humanih in etičnih principov naše družbe, za katere krepitev se bodo morali zavzemati predvsem njeni izvoljeni predstavniki in to po samoupravnem poti.

Pričakujemo, da bo izvršni odbor krajevne organizacije SZDL Lukovica obvestil javnost o sklepih, ki so bili sprejeti ter seveda poskrbel tudi, da se bodo v praksi realizirali.

Franč Gabrovšek

Neresničnost in nestrpnost

V decembrski številki Občinskega poročevalca smo pod naslovom »GLOBOKO SMO UŽALJENI« izvedeli kako sem jaz Janko Kralj, predsednik Občinske konference ZMS Domžale baje žaljivo govoril o domžalskih gasilcih in jim škodoval na njihovem ugledu.

Odločno zanikam kakršnokoli upravičenost in utemeljenost članka Valentina Breznika, predsednika Občinske gasilske zveze.

Dne 26. 11. 1970 sem na ustanovni konferenci Mestnega mladinskega aktiva Domžale resnično omenil neko gasilsko društvo popolnoma imaginarno, v neki zvezi, ki je bila popolnoma odmaknjena od kakršnegakoli ocenjevanja ali primerjanja gasilske dejavnosti.

Nikoli pa nisem izrekel besed s takim smislom, ki mi ga očita v članku tov. Breznik. Trdim, da gre za popolno dezinformacijo, potvarjanje stvari, če ne tudi za bolesto preobčutljivost nekaterih članov predsedstva Obinske gasilske zveze Domžale.

Na tej seji Občinske gasilske zveze Domžale dne 17. 12. 1970 sem prisotnim pojasnil, kaj sem rekel in kaj sem mislil s svojo omembo nekega gasilskega društva. Poudaril sem tudi bojazen, da so se prenaglili s tako obtožbo, saj so mi grozili s sodiščem in člankom v občinskem

o sklepih, ki so bili sprejeti ter seveda poskrbel tudi, da se bodo v praksi realizirali.

poročevalcu. Pri obtožbi so zlasti vztrajali predsednik Valentin Breznik in sekretar Marjan Lenarčič, čeprav nista navedla nikakršnih konkretnih dokazov ali oseb, ki bi me slišale žaljivo govoriti o domžalskih gasilcih. Ker ostali člani predsedstva gasilske zveze niso bili prepričani v resničnost obtožbe, je predsedstvo izglasovalo, da se za zbiranje dokazov in razmejitve stvari formira posebna komisija, ki se bo z menoj in tudi z drugimi, ki so bili prisotni, na mladinski konferenci še pogovorila. Odbor je tudi izglasoval, da se z objavljeno članka počaka do rezultatov te komisije. Dogovorjeno je bilo tudi, da mi pošljejo en izvod zapisnika, ki mi ga najprej niso hoteli niti prečitati.

Do danes 11. 1. 1971 nisem bil niti obveščen niti o formiranju omenjene komisije, niti nisem bil vabljen na kakršenkoli popolni razgovor, niti nisem dobil izvoda zapisnika. Tovariš Breznik pa je napisal članek in ga dal v tisk pred razgovorom z menoj, iskanjem in preverjanjem dokazov in pred sejo predsedstva Občinske gasilske zveze, ki je sklepalo na seji 17. 12. 1970 in proti dogovoru z menoj.

Izjavljam tudi, da nimam ničesar preklicati niti se komu opravičiti v tej zadevi.

Predsednik Občinske konference ZMS Domžale:
Janko Kralj l. r.

O delu kulturno prosvetnih društev v letu 1970

V zadnji številki Občinskega poročevalca smo poročali o razširjeni seji občinskega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij, danes naj pa izpolnimo še obljubo, da bomo pisali o delu kulturnih skupin, ki so vključene v občinskem svetu ZKPO.

Moški pevski zbor upokojencev Domžale

Člani zbora veliko nastopajo, največkrat na pogrebih in komemoracijah. Zelo uspeli koncert so imeli ob 10-letnici obstoja zbora v kino dvorani v Domžalah. Poleg tega so nastopili tudi na občnem zboru društva upokojencev na Viru, v Domu počitka v Domžalah in Mengšu, za dan borce v Domžalah in pri odkritju spomenika narodnemu heroju Rezki Dragar v Dragomlju in na reviji pevskih zborov ob 25-letnici osvoboditve v Mengšu. Nastopili so pa tudi na komemoracijah v Domžalah, Količevem in Radomljah.

Mešani pevski zbor Domžale

Poleg vsakoletnega samostojnega koncerta v kino dvorani v Domžalah so nastopili pevci tega zbora na reviji pevskih zborov ob 25-letnici osvoboditve v dvorani Kulturnega doma v Mengšu, sodelovali so pri glasbeni prireditvi Adam Ravbar na Krumpkeru, poleg tega so pa imeli še samostojni koncert v Prosvetnem domu v Šmarci in v Moravčah. Snemali so tudi v RTV Ljubljana.

KUD »Janko Kersnik« Lukovica

Igralska skupina je sodelovala na tradicionalni prireditvi Rokovnjaški tabor, ki si jo je ogledalo več tisoč ljudi. Z igro Rokovnjači pa so gostovali v Lazi, na Vranskem, v Komendi. Duplici in Lukovici. Te nastope si je ogledalo ca. 1.000 obiskovalcev.

Lani je na Rokovnjaškem taboru nastopila tudi folklorna

skupina, ki je zelo poživila to že tradicionalno prireditev. Pevski zbor je nastopil tudi na reviji pevskih zborov in na drugih krajevnih prireditvah.

Prosvetno društvo »Tine Kos« Moravče

Pevski zbor je nastopil na reviji pevskih zborov v Mengšu, ob otvoritvi moravske ceste v Krtini in Moravčah, samostojni koncert so pa imeli na Čebelar-skem taboru na gradu Tustanj pri Moravčah.

Dramska skupina je uprizorila igro Zanična trojica ali Lumpacij Vagabund. Imela je dve predstavi doma in dve gostovanji. Poleg tega je z recitali in deklamacijami sodelovala na raznih prireditvah in proslavah v Moravčah.

Godba na pihala Domžale

Imela je vsakoletno budnico za 1. maj. Nastopila je ob jubilejih godb v Vevčah, Metliki in Medvodah, sodelovala je pri gasilski prireditvi v Moravčah, ob 90-letnici gasilskega društva Domžale, na prireditvah ob 750-letnici Doba, imela koncert za občinski praznik v Domžalah in Kamniku, sodelovala pri razvijanju prapora ZB Podgorica, pri odkritju spomenika narodnemu heroju Rezki Dragar v Dragomlju in pri odkritju spomenika generalu Rudolfu Maistru v Kamniku.

Za dan mrtvih so sodelovali na komemoracijah v Domžalah, Črnučah in Podgorici in nastopili na prireditvi v počastitev dneva JLA v mesecu decembru. Poleg tega je godba nastopila na več kot na 40 pogrebih.

Godba na pihala Mengeš

Tudi menška godba je imela vsakoletno budnico za 1. maj. Nastopila je ob jubilejih godb v Vevčah, Metliki in Medvodah. Sodelovali so tudi pri 80-letnici Gasilskega društva Mengeš. Poleg tega so nastopili na proslavi v občinskem merilu, nastopili na proslavah raznih društev kot TVD Partizan Mengeš, Gasilskega društva Voklo, 90-letnici Gasilskega društva Domžale ter na prireditvah za občinski praznik v Radomljah in Moravčah, ter pri odkritju spomenika generalu Rudolfu Majstru v Kamniku. Imeli so tudi samostojne koncerte v Mengšu, Medvodah in Kamniku. Sodelovali so na komemoraciji v Mengšu ter pri številnih pogrebih v Mengšu, Radomljah in Kamniku.

DKPD »Svoboda« Mengeš

Gogoljevo »Ženitev«, ki so jo uprizorili v letu 1969, so uprizorili tudi v letu 1970. V mesecu maju so to igro ponovno uprizorili v Mengšu, gostovali so v Šmarju pri Ljubljani in bili s tem delom izbrani, da so sodelovali na republiškem srečanju dramskih skupin v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani. Z uprizoritvijo so imeli velik uspeh in dobili laskave pohvale in priznanja. Te predstave si je ogledalo ca. 800 ljudi.

V okviru mengeških poletnih iger so imeli v letnem gledališču dve predstavi Levstik-Kreftovga »Tugomerja«, s katerim so imeli prav tako zelo lep uspeh. To delo si je ogledalo ca. 1.600 obiskovalcev.

Prosvetno društvo »Miran Jarc-Skočjan

V letu 1970 so igrali »Črna žena«, s katero so tudi gostovali v Krtini, Šentvidu, Moravčah, Krašnji, Izlah, Vranskem, Jevnici, Dobu, Viru, Ihanu, Radomljah, Zalogu in Motniku. Te predstave si je ogledalo ca. 3.000 obiskovalcev. Čeprav igra nimajo posebne umetniške vrednosti, so se za to igro odločili, da bi zbrali potrebna sredstva za gradnjo prepotrebne prosvetnega doma. Igro so tudi ponovili ob 750-letnici Doba na Krumperku.

KPD »Svoboda« Ihan

V pretekli sezoni so igrali igro J. Nestorja Lumpacij Vagabundus. Delo so trikrat uprizorili v Ihanu, gostovali so pa v Dolškem, Beričevem, Zalogu pri Cerkljah, Šentvidu pri Lukovici in Krašnji.

Poleg te igre so uprizorili še pravilčno igro »Lepota in zver« in to trikrat v Ihanu za domačine, poleg tega so pa imeli še dve predstavi za učence osnovne šole Vencija Perka in eno za učence I. osnovne šole Domžale.

Organizirali so tudi poučne ekskurzije, na katerih so člani-amaterji posneli več filmov in diapozitivov, ki so jih nato na predavanjih predvajali domačinom.

KUD »Franc Kotar« Trzin

Uprizorili so igro Pavla Golia »Sneguljica« in to štirikrat v Trzinu, z igro so pa gostovali še v Zalogu pri Cerkljah, Mengšu, Moravčah in Domžalah. To igro si je ogledalo ca. 1.800 obiskovalcev.

Najboljši igralci so aktivno sodelovali pri uprizoritvah mengeških poletnih iger t. j. pri Levstik-Kreftovem »Tugomerju« in pri Gogoljevi »Ženitvi«, zato tudi niso mogli naštevirati več del.

Jamarski klub »I. Sešek—S. Robič« Domžale

V mesecu juniju so imeli že 8. tradicionalno prireditve Adam Ravbar, pri kateri je bila izvajana tudi krstna izvedba Kantate skladatelja Matije Tomca: »Kaj čakaš Turčin«.

Pripravili so tudi razstavo »Dob v slikah« ob 750-letnici Doba, pomagali so pa tudi pri izvedbi igre Črna žena, ki jo je uprizorilo Prosvetno društvo Miran Jarc iz Skočjana, na Krumperku.

Poleg tega so sodelovali še pri paradi ob 750-letnici Doba in 80-letnici gasilskega društva Dob.

Foto-kino klub »Mavrica« Radomlje

V letu 1970 so posneli naslednje filme: Nesreča pride iznenada, film o manevrih in vajah enot civilne zaštite, 50-letnica Papirnice Količev, Po poteh Kamniškega odreda, Prireditve

za občinski praznik, Med nebom in zemljo z mladimi alpinisti, 80 let Gasilskega društva Mengeš. Z gasilci na tekmovanju v Avstriji, Ljubljana 1970 — svetovna metropola — barvni film o Ljubljani in Sloveniji v luči športnih dogodkov in Kinokronika pomembnejših dogodkov v občini.

V letu 1971 pa imajo v načrtu še naslednje filme: Kulturni spomeniki v občini, Film o dejavnosti društev Ljudske tehnike, Film o zgodovini Radomelj in Film o delu Lovske družine Mengeš.

Orkester zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale

Prav je, da tu omenimo delo orkestra Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale, ki z iz-

venšolsko dejavnostjo nastopa na vseh pomembnejših prireditvah v občinskem merilu, nastopa pa tudi izven občinskih mej.

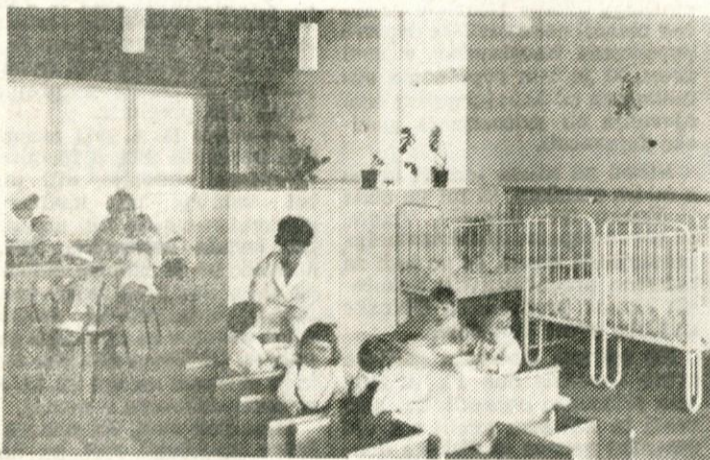
Ta orkester je nastopil na tehle prireditvah in proslavah: Na Prešernovi proslavi, namenjeni prosvetnim delavcem, na jubilejni proslavi 25-letnice osvoboditve, na slavnostni seji za občinski praznik, na slavnostnem koncertu ob 20-letnici Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale, na prireditvi ob koncu šolskega leta v Radomljah, na dan mladosti v I. osnovni šoli Domžale, na reviji mladinskih pevskih zborov v Mengšu, na republiški reviji glasbenih šol v Trbovljah, poleg tega pa je imel še samostojni koncert ob 20-letnici Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale.

Občinski svet ZKPO je skupaj s svetom za vzgojo in izobraževanje organiziral tudi revijo mladinskih pevskih zborov v Mengšu in revijo otroških pevskih zborov na Brdu, v okviru praznovanj občinskega praznika je pa organiziral komorni koncert Tria Lorenz v baročnem muzeju Jelovškovih fresk v grobeljski cerkvi.

Če bodo društva, včlanjena pri občinskem svetu ZKPO, v letošnjem letu realizirala plan, ki so si ga zadala, potem bodo poleg finančne pomoči potrebna tudi krepke moralne pomoči predsedstva občinskega sveta ZKPO, pomoč naj bi jim nudile vse družbeno-politične organizacije in ne nazadnje tudi občani.

T. Ravnikar

Letos novi otroški vrtec v Domžalah

Taka bo tudi notranjost domžalskega vrtca — pravo nasprotje sedanjim nevzdržnim razmeram, posebno na Savski cesti

Na zemljišču južno od strokovnega izobraževalnega centra ob Kidričevi cesti v Domžalah bomo spomladi začeli graditi nov otroški vrtec za 120 otrok. Vrtec bo imel skupno šest igralnic, od katerih bodo štiri namenjene otrokom v starosti od 2—7 let, dve pa dojenčkom. Osnovna enota sta dve igralnici z osrednjim jedrom, ki ga sestavljajo vhod, garderoba in sanitarije otrok. To enoto dopolnjujejo še zunanji igralni prostor pred vsako igralnico in večji pokrit prostor pred vhodom, ki ga lahko uporabljata izmenoma obe skupini kot zunanji igralni prostor v slabem vremenu.

Gospodinjki in upravni prostori so ločeni od igralnic z zveznim hodnikom in imajo svoj dovoz in dostop na severni strani objekta. Sestavljajo jih glavna kuhinja, kompletna pralnica, pisarniški prostori in metodični kabinet, v kleti pa so predvidene shrambe za živila in kotlarna. Prostori, namenjeni tem dejavnostim, so premišljeno razporejeni in zavzemajo kljub svoji veliki zmogljivosti razmeroma majhne površine.

Vrtec bo pritična zgradba, ki se po svoji obliki približuje

otroški predstavi o njihovi hiši. Vsi zunanji in notranji prostori bodo oblikovani v prvi vrsti glede na zorne kote otrok in čim bolj smotrno delo vzgojiteljic. Na prostih površinah južno od

Uspeli nastop orkestra zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale

Učenci Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale so že večkrat uspešno nastopili na republiških revijah solistov in ansamblov glasbenih šol Slovenije, ki jih sedaj že vrsto let prireja Društvo glasbenih pedagogov Slovenije. Letos so bile te revije v Kranju, Mariboru in Trbovljah.

V Trbovljah, kjer je bila revija 16. decembra, sta nastopila klarinetist Igor Smole, ki je izvajal Znuderlovo: »Prvo cvetje« in solist na violini, šestletni Lojzek Pirnat, ki je izvajal »Malo uspavanko« Leopolda Pfefferja in Gedikov »Vrtljak«. Svoji točki je lepo zaigral in ker

stavbe bo urejeno večje skupno otroško igrišče.

Načrte za novi vrtec izdeluje Tija Badjura, dipl. ing. arh. pri Urbanističnem zavodu Projekativni atelje v Ljubljani in so zasnovani tako, da so stroški za gradnjo čim manjši, razporeditev prostorov pa takšna, da ustreza sodobnim pogojem varstva in vzgoje predšolskih otrok. Načrtovalka je upoštevala tudi normative higienskih in zdravstvenih predpisov predvsem pri preventivi.

Kvalitetni načrti so mnogo pripomogli k temu, da nam je Republiška skupnost otroškega varstva dodelila posojilo v višini 112 milijonov starih din. Druga sredstva so zagotovljena iz virov, ki se zbirajo po zakonu o otroškem varstvu. Predračunska vrednost je 220 milijonov starih din. Zemljišče je odkupljeno, pripravlja pa se razpis za oddajo gradbenih del.

Nobenih ovir torej ni, da ne bi mogli v novi gradbeni sezoni pričeti z gradnjo težko pričakanega novega vrtca v Domžalah.

Jakob Cerne

je bil najmlajši izvajalec, so ga poslušalci nagradili z dolgotrajnim aplavzom. Pravtako poslušalci niso štedili z aplavzom orkestru Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale, ki je bil edini orkester na tej reviji. Izvajal je koncert za violino in orkester v A duru št. 1, 1. stavka — solist na violini je bil Marko Zupan in G. F. Händla: Largo. Orkester je vodil prof. Tomaž Habe.

Za uspešno sodelovanje na tej reviji je Zavodu izročil priznanje predsednik Društva glasbenih pedagogov Slovenije Peter Lipar, predsednik Skupščine občine Trbovlje pa je podaril

Turizem v Moravški dolini

Z novograjeno cesto je Moravška dolina dobila vse pogoje za razvoj turizma. Že prve dni po otvoritvi ceste, se je promet silno povečal. Ob sobotah in nedeljah prihaja mnogo motoriziranih izletnikov v Moravče in se po kratkem postanku v glavni tudi hitro vračajo, kajti razen gostilen, nimamo turistom kaj nuditi.

O tem je že večkrat razpravljalo turistično društvo v Moravčah. Izčevalo si je načrt in predvidelo, kaj bi bilo potrebne zgraditi za razvedrilo gostom. Toda vse to ostaja le na papirju, kajti brez denarja ni mogoče zgraditi objektov, ki so potrebni, da bi se turizem resnično razvil. Samo članarina je veliko premalo. Zaprošili smo skupščino občine Domžale za posojilo ali pomoč, pa brez uspeha, kajti občina nima denarja za turizem.

Za prvo nalogo si je turistično društvo zadalo zgraditev kopališča kjer je potok Drtiščica, ki je nekdanj služil za kopanje, popolnoma onesnažen od kremenčevega peska, smo se obrnili na vodno gospodarstvo Ljubljana-Sava, ker nam je znano, da mora za onesnaženo vodo podjetje Termit plačevati večje zneske. Z obratno pošto smo prejeli odgovor, da svojih sredstev ne vlagajo v kopališča in podobne objekte, temveč za regulacijo voda. Kako naj sedaj turistično društvo zgradi vsaj zasilno kopališče? Dalje je društvo ugotovilo, da je v kraju nujno potrebna bencinska črpalka. Ze polnih 5 let traja ta akcija. Podjetje Petrol je končno pristalo, da jo bo zgradilo, ker pa nima še vse potrebne lokacijske dokumentacije, ne more pričeti z gradnjo. Pristojni strokovnjaki občine bi se morali angažirati za to, da bi bile formalnosti urejene.

Ribiško društvo je v okolici Moravč zgradilo tri ribnike, ki imajo iz leta v leto večji obisk. Ker prihajajo ribiči s člani družine, se ti ob ribnikih dolgočasijo, ker nimajo ničesar za razvedrilo. Če bi bilo poleg ribnikov kopališče in mogoče še igrišče, bi to močno popestrilo turizem v Moravčah.

Mogoče bi se le našel kak investitor, ki bi zgradil te objekte, morda kakšno gostinsko podjetje, ki bi gostom nudilo tudi gostinske usluge. Vsak tujec, ki

pride prvič v Moravško dolino, je zelo navdušen nad naravnimi lepotami doline in to je gotovo eden glavnih pogojev za turizem.

Krajevna skupnost skrbi za krajeve ceste, po katerih se vozijo izletniki, kot na Limbarsko goro, na sv. Mohor in okoliške vasi. Predvidevamo, da se bo spomladi gradila cesta na Grmače in Katarijo in se tako povežala s cestami Zasavja. Turistično društvo se zaveda, da mora nova cesta prinesiti koristi družbi, ki vlaga sredstva, toda samo društvo ne more brez investitorjev ničesar ukreniti.

Minili so že meseci. Takrat, da takrat so občani vse občine nestrno pričakovali trenutka ko bo odprta prenovljena moravška cesta. Veselje ob prvih preizkusnih voznjah je bilo nepopisno. Sedaj se nam zdi ta prometna pot vsakdanjost, kot bi bila že od nekdaj.

Neradi se spominjamo nekdanjega makadamskega cestišča, posejanega s kraterjem podobnimi jamami, kjer se je ves promet odvijal s hitrostjo pešca. To je zgodovina.

Zdaj, ko so Moravče dostopne, se tudi na njih podoba spremi-

T. Ravnikar:

Domžale — III. nadaljevanje

Znamenito je tudi Dimčevo kužno znamenje v Študi iz leta 1602, ki je bilo že večkrat porušeno, sedaj so ga pa delavci Zavoda za spomeniško varstvo iz Kranja zopet postavili.

Prelep je tudi marmornat kip matere z otrokom — grob Zajčeve družine na starem pokopališču, delo akademskega kiparja Tineta Kosa.

Domžale so dobile most čez Kamniško Bistrico z mitnico leta 1724. To priča plošča, vgrajena v temelje nekdanjega mostu, ki je bil lesen in sicer na virski strani, vendar je ta plošča sedaj zasuta.

Morda še dva zanimiva zgodovinska podatka. Zgodovinar Dimitz piše v knjigi »Zgodovina Kranjske«, da je leta 1528 nenedoma pridrla do Ljubljane okrog 10.000 Turkov, ki so nato udarili čez Savo do Dragomilja. Goričice in Mengša. Povsod so požigali, starejše ljudi poklali, mlajše pa odpeljali v sužnost. Toda Mengšani. Domžalčani in Trzinčani so jih napadli in velike pobili. Največ jih je padlo pod homško cerkvijo, kjer je bil tudi tabor.

Društvo skrbi le za lepoto in čistočo kraja, za park v središču Moravč ter za čiščenje ulic v kraju. To kar predstavlja za kranjsko občino Predvor pri Kranju, bi lahko predstavljale Moravče za domžalsko občino. Toda Predvor ima vse, kar današnji turist zahteva za dobro počutje.

V moravški okolici je vedno več zanimanja za gradnje vikend hišic. Nekaj teh je že v gradnji. Domačini radi prodajo zemljo za te namene, ker pričakujejo, da bo tudi ta dejavnost pripomogla k razvoju te doline. Za vse, ki želijo postaviti v Moravški dolini vikende, bo turistično društvo posredovalo pri lastnikih zemljišč, da bodo nudili zemljo. Tudi turistične sobe

so že na razpolago v Moravčah. Za naslednjo sezono bo društvo organiziralo večjo propagando, tako, da bodo družine, ki rade letujejo na deželi, te dopust lahko izkoristile v Moravški dolini. Potrebno bi bilo, da bi društvo razpolagalo s potrebnimi prospekti, da bi služili propagandi, toda za izdelavo teh, so zopet potrebna finančna sredstva, ki jih pa društvo nima.

Ker smo pred novo sezono, je potrebno, da o teh problemih razpravljajo tudi občinski organi ter nam nudijo potrebno pomoč kajti osnova za razvoj turizma je že tu, to je nova lepa asfaltna cesta, ni pa to še vse, če želimo, da bodo Moravče postale turistični kraj.

L. Gec.

Moravče so postale zanimive!

nja. Nedelje, prazniki in dela prosti dnevi napolnijo cesto s kolesarji, pešci, avtomobili. Cilj potopnikov je jasen — preživeti dan ali dva v tisti neizropani prirodi, ki je ohranila leta dolgo svojo podobo. Mnogi prihajajo, odhajajo, pa se zopet vračajo. Pa saj ni čudno, kdor želi videti ljubke srne, družine fazanov in jerebic, mu ni treba v živalski vrt, saj streljaj daleč radovedno opazujejo dvonožca. . . .

V dolini pa vse do vrha hribov se od časa do časa pojavi nova streha, večja ali manjša,

lepa in manj lepa, razkošna in preprosta, rasti so začeli vikendi. Mestni ljudje ostajajo v njih čez praznike. Tam preživijo svoj dopust, poleti ga združijo s sprehodi in gobarjenjem, pozimi si krajšajo čas s smučanjem, saj bela pobočja hribov naravnost vabijo k oddihu in rekreaciji. . . .

Novega utripa življenja tudi zima z letos precej obilnim snegom ni mogla prekriti, kar kaže na to, da bo tudi zimski turizem zanimiva usmeritev za moravške turistične delavce.

Naši turistični kraji

Drug tak zanimiv podatek, ki ga navaja Letopis Maticе Slovenske pa je, da se je septembra 1813 vnel hud boj med Avstrijci in Francozi na polju med Mengšom in Domžalami. Avstrijci so zajeli francoskega generala Belottija, ki je borbo opazoval iz mengeškega cerkvenega stolpa skupaj s častniki njegovega štaba in 2000 možmi.

V Stobu je bila tudi prelepa omara francoskega maršala Marmonta, ki je sedaj v muzeju v Kamniku.

V začetku prejšnjega stoletja so bili v Domžalah še rihtarji. prvi domžalski župan je bil pa Matej Janežič, lastnik nekdanje znane »Cednikove« gostilne v Zgornjih Domžalah št. 13 in to od leta 1829 do 1847.

Domžale so poznane tudi po prosvetni in športni dejavnosti saj je bila že leta 1884 ustanovljena domžalska godba, ki je leta 1926 sezidala svoj godbeni dom, leta 1897 je bilo ustanovljeno krščansko delavsko podporno društvo ki se je leta 1904 preimenovalo v Katoliško izobraževalno in podporno društvo Domžale. Leta 1910 si je postavilo svoj dom kjer so sedaj prostori Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale in Kina

Domžale. Sokolsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1905, leta 1911 si je postavilo lep dom, ki je bil pa med vojno, 8. avgusta 1944 požgan. V tem domu je bil leta 1927 pa do požiga tudi domžalski Kino. Sedanji Kino pa deluje v stavbi ZIG od leta 1946 dalje. Tako Sokol in Orel, ki se je po razpustu leta 1930, v letu 1935 preimenoval v Fantovski odsek, oziroma Dekliški krožek, sta po okupaciji leta 1941 prenehala z delom. Po okupaciji pa je delo zopet zaživelo, saj je bil že decembra 1945 ustanovljen pripravljalni odbor za ustanovitev Fizkulturalnega društva Domžalah. Delovanje društva je bilo potrjeno leta 1946. Leta 1952 se je društvo preimenovalo v Telesno vzgojno društvo Partizan Domžale. Ze leta 1880 je bilo ustanovljeno Gasilsko društvo Domžale, 1906 Gasilsko društvo Stob, in leta 1932 Gasilsko društvo Študa. Vsa ta društva imajo svoje domove.

Od leta 1904 do 1914 je delovala Prosvetna knjižnica po vojni od 1946 pa sedanja Knjižnica in to najprej kot Prešernova knjižnica kasneje kot knjižnica SKUD Domžale nato dolgo vrsto let kot samostojna ustanova.

Zavodu grafiko »Jašek«, delo domačega slikarja.

Orkester Zavoda je uspešno nastopil tudi v Zagorju na proslavi v počastitev dneva JLA, kjer je spremljal pevce pevskega zbora Vesna iz Zagorja. Ti so pod vodstvom dirigenta Riharda Beuermanna izvajali kantato Radovana Gobca: Dobro srečo domovina.

T. Ravnikar

va, sedaj pa je v sklopu Delavske univerze Domžale, ki tudi že deluje od leta 1946 dalje. Delavska univerza je leta 1970 nabavila tudi lasten tiskarski stroj.

Tudi dramska dejavnost, ki je bila nekdanj v Domžalah zelo razvita, saj so igrali v Društvenem, Godbenem in Sokolskem domu, je med vojno zamrla. Po vojni pa je ta dejavnost zaživela že leta 1945 najprej v Ljudskem odru, ki se je kasneje preimenoval v Igralsko družino OF, leta 1948 v SKUD Domžale, leta 1950 v SKUD Minka Peternel-Marta in končno v DPD Svoboda Domžale, dokler le-ta leta 1970 ni prenehala z delom in se preimenovala v Mešani pevski zbor Domžale.

Tudi pevsko društvo Domžale, ki je bilo ustanovljeno leta 1924 je med vojno prenehalo z delom.

V sklopu Društva upokojencev, ki je bilo ustanovljeno leta 1947, od leta 1960 uspešno deluje Moški pevski zbor društva upokojencev Domžale.

Leta 1921 je bil ustanovljen SK Disk, leta 1931 SK Domžale. Obe društvi med vojno nista delovali, po vojni pa deluje le en nogometni klub in to Nogometni klub Domžale.

Leta 1937 je bil ustanovljen Teniški klub Domžale, ki je med vojno prenehal z delom, prav sedaj pa je tenis v Domžalah zopet zaživel in sicer v dvorani komunalnega centra.

Pred vojno leta 1926 je bil ustanovljen STEG skautov, ki je med vojno prenehal, po vojni pa je tradicije tega društva prevzela taborniška organizacija Odred skalnih taborov Domžale.

Po vojni je v Domžalah zaživel Košarkarski klub Domžale, ki uspešno nastopa.

V športnem parku je olimpijski plavalni bazen, žal brez nujno potrebnih kabin in sanitarij in domžalski avtocamp, ki bo s predvidenimi prizidavami gostišča in kegljišča Repovž, upamo, končno dobil videz pravega campa. Kakršnega si želimo mi sami, še bolj pa tujci, ki jih je v Domžalah vedno več. Če bomo z vpadnicami znali tujce privabiti v Domžale, bo tak camp še kako potreben in kar je še bolj važno, postal bo tudi rentabilen.

V Domžalah pa uspešno delujejo tudi druga društva kot Planinsko društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1948, ki je zgradilo in sedaj tudi upravlja domžalski planinski dom na Veliki planini; Šahovsko društvo Domžale, ki je poznano po Hering-Zupančičevem šahovskem memorilnem turnirju, ki si je pridobil veliko priznanj med šahisti; Radio klub VUZAS Domžale, ki je bil ustanovljen leta 1946; Avtomoto društvo Domžale, ki ga pozna domala vsak domačin in okoličan, saj se tu vršijo nenehni tečaji in izpiti za šoferje; Društvo prijateljev mladine, ki deluje od leta 1953, ki z uspešnimi prireditvami za starše v domžalski dvorani komunalnega

centra ustvarja potrebna sredstva za obdaritev otrok in starčkov za dedka Mraza; več kot 10 let deluje tudi Turistično društvo Domžale, ki ima svoj Buffet-turist, ki pa ga ima sedaj v najemu Gostinsko podjetje Pošta Domžale; dalje Ribiška in Lovska družina in verjetno še več drugih. Naj mi člani teh društev oprostite, če jih tu ne navajam.

Leta 1929 je bil ustanovljen Dobrodelni dom, sedaj Dom počitka Domžale, kjer imajo svoj dom predvsem starčki.

V Domžalah je bil 1966. leta zgrajen sodoben Zdravstveni dom s številnimi specializiranimi ambulantami.

Prva električna luč v Domžalah je zagorela leta 1910 in sicer v takratnem Društvenem domu in cerkvi, leta 1920 pa je za vse Domžale napeljal električno razsvetljavo posestnik žage in prvi trški župan Anton Skok, dokler ni končno tudi v Domžalah že pred drugo svetovno vojno zasvetila velenjska električna.

Domžale so znane tudi po oddajniku RTV Ljubljana. Po prizadevanju takratne Prosvetne zveze Ljubljana, jo je le-ta dobila na račun reparacij. Svet v »Hudlah«, kjer stoji tudi sedanji oddajnik je bil kupljen leta 1923, leta 1927 je bila postavljena montažna oddajna postaja in dva stolpa visoka 120 m. Otvoritev te postaje je bila 1. septembra leta 1928. Že leta 1940 oziroma tik pred pričetkom druge svetovne vojne je bila skoraj dokončana nova zidana oddajna postaja s 600 m² površine, ki pa je bila ob bombardiranju 10. aprila 1941 poškodovana. Po razsulu stare Jugoslavije so ljudje to poslopje do tal porušili in vse kar je bilo količjak vrednega odnesli in odpeljali. Po vojni je na istem mestu zraslo sedanje moderno poslopje oddajnika RTV Ljubljana. Stari oddajnik so nemški avioni na veliki četrtlet leta 1941 bombardirali in popolnoma uničili. V času nemške okupacije so bili v kraju ves čas močni oddelki žandarmerije in policije, od avgusta 1944 pa tudi domobranske postojanke.

3. septembra 1941 so Nemci pod Šumberkom na podreški strani mostu »pri Mostnarju« ustrelili 10 talcev. V Domžalah je bil v decembru 1941 sestanek komunistov Kamniškega partijskega okrožja, ki ga je vodil Tomo Brejc, v januarju 1942 sestanek pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko, v septembru 1942 pa je bil v Domžalah ustanovljen prvi odbor OF.

Že v prvi svetovni vojni so Domžale dale velik krvni davek, saj je padlo in podleglo raznim ranam in raznim boleznim, dobljenih na bojnih poljanah 62 mož in fantov, ujetih je bilo 84, od katerih so se nekateri vrnili, še več pa ne.

Med drugo svetovno vojno, po štirin letih okupacije je pa bilo ustreljenih 53, zaprtih in izgnanih 696, v oddelkih partizanskih enot pa je padlo 221 domžalčanov.

Vsem žrtvam druge svetovne vojne je v središču Domžal postavljen spomenik, delo kiparja Smrduja in domačina Petra Lobode. Desetim talcem, ustreljenim pod Šumberkom pa je postavljen spominski kamen, prav tako pa za Šumberkom v bližini nekdanjega kamnoloma spomenik učiteljema Franju Chvatalu in Venčeslavu Perku ter Ignacu Hribarju, ki so bili ustreljeni 20. septembra 1944.

27. februarja 1945 so bile Domžale bombardirane. Življe-

nje je izgubilo 9 civilistov, koliko pa je padlo nemških vojakov v stavbi sedanje skupščine, pa ne bo nikdar znano.

Domžale so bile osvobodjene 9. maja 1945. leta.

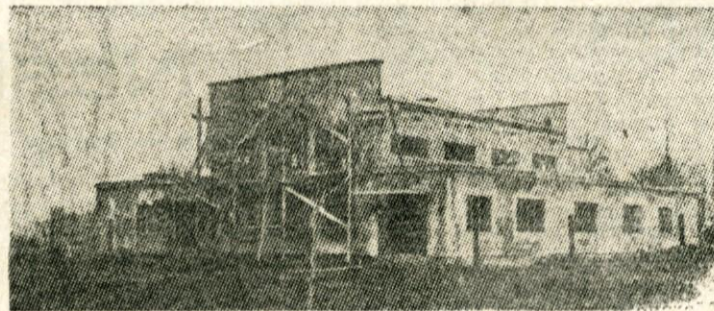
Morda še nekaj zanimivosti. Domžale so bile 31. marca 1925 proglašene za trg, v katerega so bile združene takratne vasi- Zg. Domžale, Sp. Domžale, Stob in Studa. Le Depala vas je do 13. septembra 1933, ostala samostojna občina in je bila šele takrat priključena domžalski občini. Mesto so postale Domžale šele po drugi svetovni vojni. Domžale so dobile kanalizacijo leta 1958 vodovod pa leta 1961. In koliko je bilo v Domžalah hiš v zadnjih 160 letih:

prebivalci

	1811	1856	1920	1931	1961	1970
Zg. Domžale	283	365	947			
Sp. Domžale	131	152	363			
Stob	238	242	322			
Studa	152	146	280			
Depala vas	194	221	241			
	998	1.126	2.156	2.526	4.429	6.521

St. hiš

	1811	1856	1920	1931	1961	1970
Zg. Domžale	47	51	149			
Sp. Domžale	24	26	65			
Stob	43	49	63			
Studa	29	30	47			
Depala vas	35	35	43			
	178	191	367	434	633	1.227

Poslopje radijske oddajne postaje v Domžalah, ki je bilo ob pričetku druge svetovne vojne bombardirano iz zraka in porušeno

Ali bomo obdržali lutkovni oder?

Med učenci osnovne šole V. Perka Domžale je že nekaj let veliko zanimanje in veselje za lutkovne predstave. Da je to za šolarje lepa, koristna in vzgojna dejavnost, ni treba posebej poudarjati. Vedno pa je bila težava s prostori, odrom in lutkami. Z letošnjim šolskim letom so lutkarji začeli s študijem Papperjeve igrice »Hudobni graščak«. Vaje so bile v učilnici brez odra, brez lutk in po poku. Delo je lepo napredovalo in terjalo izvedbo za dedka Mraza.

Pod vodstvom Antona Pajerja so si lutkarji sami uredili oder

in izdelali lutke, Slavko Končina je igrice režiral. Zavod za glasbeno izobraževanje je dovolil predstave v njihovi mali dvorani — in tako je bilo pripravljeno vse.

Za novo leto so lutkarji uspešno uprizorili 7 predstav, ki si jih je gledalo 350 onovnošolskih otrok in varovancev otroškega vrta. Stalni prostor in nov lutkovni oder so želje mladih lutkarjev in obiskovalcev. Upajmo, da se jim bodo želje s predvidenimi novimi prostori uresničile

J. L.

Zadnja seja občinske skupščine v letu 1970

Bila je 17. decembra. Udeležba je bila dobra, kar lahko trdimo za vseh dosedanjih osemnajst sej, saj je bila poprečna udeležba odbornikov občinskega zbora 82 odstotkov odbornikov zbora delovnih skupnosti pa 75 odstotkov. O prihajanju na sejo sta razpravljali tudi mandatno-imunitetni komisiji obeh zborov skupščine. Komisija zbora delovnih skupnosti je med drugim ugotovila, da se je med tem odpovedal odbornikemu mandatu odbornik Ivan MRAK. Zbor je to odpoved vzel na znanje in obenem sklenil, da se delovni skupnosti podjetja OBNOVA Domžale predlaga, da odpokliče svojega odbornika, ker se ne udeležuje sej skupščine.

Sicer pa je imela občinska skupščina na dnevnem redu pomembne zadeve s področja gospodarstva, komunalnih zadev, prispevkov in davkov občanov in drugo.

Devetmesečno poročilo o gibanju gospodarstva je bila osrednja točka dnevnega reda, poročilo o rezultatih gospodarskih gibanj je bilo objavljeno že v decembrski številki Občinskega poročevalca. Mimo pismenega poročila občinske analitsko-planske službe so prejeli odborniki tudi analizo poslovnega uspeha delovnih organizacij za prvih devet mesecev 1970, ki jo je pripravil SDK Ljubljana. Ko sta avtorja analize razložila bistvene pokazatelje gospodarskih gibanj, je predsednik skupščine odprl razpravo, v kateri se je odbornik Pavel PETERKA zanimal za analizo kadrov v občini. Po pojasnilu vodje občinske analitsko-planske službe je bila ta analiza predložena skupščini v začetku leta 1970. Odbornik Maks ZAJC je menil, da se pokazatelji rentabilnosti in ekonomičnosti v gospodarstvu ne morejo uporabljati tudi za negospodarstvo, saj ti ne morejo dati ustrezne primerjave in prikazati dejanskega stanja na področju negospodarstva, ampak lahko prikažejo le odnose med celotnim dohodkom in porabljenimi sredstvi. Po mnenju republiškega poslanca Iva SONCA bi bilo treba v bodoče pri izračunavanju poprečnega osebnega dohodka vzeti za osnovo normalen delovni čas in ne kot doslej tudi dohodek iz »nadurnega« delovnega časa, ker to ne da realnih pravih podatkov o poprečnem osebnem dohodku. SDK bo to umestno pripombo pri prihodnjem izračunavanju in ugotavljanju poprečja OD upoštevala. Franc LIPOVŠEK je dobil pojasnilo za vprašanje, kaj predstavlja nedovršeno proizvodnjo v trgovini. Izkazuje se namreč stanje zalog, ki jih ima Obrtno nabavno prodajna zadruga ZORA in klavnicna trgovskega podjetja Napredek, medtem, ko sama trgovina ne more izkazovati nedokončane proizvodnje. Odbornik Vid ZULE je načel že

večkrat postavljeno vprašanje, kako je s poročili o poslovanju obratov podjetij, ki imajo sedež zunaj občine. Ivan CERAR je od vodje analitsko-planske službe dobil potrdilo svoje domneve, da namreč na nihanju turističnega prometa v občini meri vpliva predvsem šola v Grobljah z organizacijo raznih seminarjev in konferenc, predsednik skupščine pa je odgovoril na vprašanje istega odbornika, kako je z ureditvijo dohoda v Domžale. Gradbena podjetja imajo namreč toliko naročil, da ureditve dohoda v Domžale v letu 1970 ni bilo mogoče realizirati. Nato je predsednik skupščine v zvezi z devetmesečnim gospodarjenjem ugotovil, da rezultati v poprečju niso slabi, čeprav so še podjetja, ki izkazujejo izgubo. Rezultati konec leta bodo boljše, ker se v večji meri poravnava računi.

V zadnjem tromesečju se bo sicer povečal promet trgovine, gostinstva in nekaterih drugih panog, medtem, ko industrija medsebojnih terjatev verjetno ne bo mogla poravnati kot prejšnja leta, kajti bančnih sredstev ni. Žiro računi podjetij pa so po večini prazni.

Situacija v zadnjih treh mesecih leta 1970 se je zelo zaostрила; to potrjuje tudi sedem milijard starih din razlike med kupci in dobavitelji. Stanje pa se bo še zaostrovalo, ker bodo šla iz obtoke še nadaljnja sredstva. Na vse to se bo treba v delovnih kolektivih pripraviti.

Na ugotovitev vodje SDK — podružnice Domžale, da se bo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev treba dogovoriti za izplačilne dneve za posamezne organizacije, je predsednik skupščine ugotovil, da so doslej dejansko vsa večja izplačila bila od 10—15 v mesecu. Z ozirom na te navedene razloge bo treba določiti vrstni red, po katerem naj bi gospodarske organizacije dvigale denar za osebne dohodke. Po mnenju Vide BOGATAJ bi bilo treba pri tem upoštevati večja podjetja, ki ne bi mogla opraviti vsega dela že v prvih dneh meseca. Vsi odborniki so se strinjali z ugotovitvijo predsednika skupščine ob zaključku razprave, da je izhod iz težav iskati le v krepitvi gospodarske moči občine in njenih gospodarskih organizacij.

Nato so bili na dnevnem redu odloki s področja prispevkov in davkov občanov. Vendar med njimi ni bilo prvotno predvidenega odloka o prispevkih in davkih občanov, ker glede teh tudi republika še ni sprejela dokončnih stališč. Z ozirom na to je bil predložen skupščini le odlok o komunalnih taksah, sprememba odloka o stopnjah prometnega davka od nepremičnin in pravic ter sprememba odloka o občinskem prometnem davku.

Z odlokom o komunalnih taksah so bile uvedene takse za uporabo predmetov in storitev, ki so naštet v prvem členu. Odlok je bil objavljen v uradni prilogi poročevalca. Te takse naj bi bile izključno dohodek občinskega proračuna. Andrej PANGERSIČ je predlagal, naj bi bile takse za reklamne napise, objave in oglase dohodek krajevnih skupnosti. O predlogu bo skupščina sprejela dokončno stališče, ko bo sprejemala instrumente za občinski proračun za leto 1971. Brez razprave je nato sprejela skupščina prečiščeno besedilo odloka o uvedbi in stopnjah prometnega davka od nepremičnin in pravic ter spremembo odloka o občinskem prometnem davku v občini Domžale, kakor tudi odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v prvem trimesečju 1971. Vsi odloki so objavljeni v Uradnem vestniku in tudi odlok o ustanovitvi medobčinskega sklada za gradnjo čistilnih naprav in kolektorja Domžale-Kamnik. Pojasnilo v zvezi s tem odlokom je dal načelnik oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve inž. BREGAR. Spomnil je na odločitev skupščine, ki jo je sprejela že v letu 1969 glede gradnje sistema čiščenja in odvajanja odpadnih voda. Za celotno investicijo se predvideva, da bo potrebno milijardo 43 milijonov starih din. Pričakovati je tudi udeležbo vodnega sklada SRS, saj gre za regionalno investicijo, ki je izredno pomembna za obe občini. Za pitno vodo je bilo namreč v glavnem že poskrbljeno, ne pa istočasno tudi za kanalizacijo. Za rešitev tega problema je glavna investicija čistilna naprava, ki je tudi najdražja. V zvezi s tem bo treba pričeti akcijo za zbiranje sredstev za kanalizacijsko mrežo. Vsak lastnik hiše na območju, kjer se bo urejala kanalizacija, bo prav gotovo rad plačal ustrezen prispevek, če bo imel zagotovilo, da se bo zadeva v dveh ali treh letih uredila. Od-

bornik Vid ZULE je ugotovil, da plačujejo gospodarske organizacije republiškemu vodnemu skladu dva prispevka, in sicer za uporabo in onesnaženje vode. Zato predlaga, naj bi RVS namenil medobčinskemu skladu za sofinanciranje izgradnje čistilnih naprav in kolektorja tudi del sredstev iz naslova prispevka za onesnaženje vode in ne le od odškodnin za uporabo vode, posebno, ker je prispevek za onesnaženje vode večji kot tisti za uporabo vode. Predsednik skupščine je povedal, da je bila zahteva v tem smislu že tudi postavljena pri RVS, vendar za to ni bilo razumevanja in je upati vsaj na realizacijo dosežanje obljube RSV. Po zaključku razprave so se odborniki soglasno odločili za sprejem predloženega odloka v besedilu, kot je objavljeno.

Sledilo je poročilo tržne inspekcije o začasnih ukrepih za stabilizacijo cen in njihovem izvajanju. Po določbi zveznih predpisov o zadrževanju cen za industrijske izdelke in o maksimiranju cen za posamezna živila in storitve morajo namreč cene teh ostati na ravni, na kateri so bile 29. X. 1970. Mimo predpisov, ki so bili sprejeti na zveznem nivoju, je tudi občinski svet za blagovni promet sprejel ustrezne odredbe in ukrepe za stabilizacijo cen na območju občine.

Odredbe so bile objavljene že v novembrski številki.

Po sprejetju oziroma uveljavitvi teh predpisov je tržna inspekcija pregledala več trgovskih poslovnih enot in ugotovila, da se še vedno pojavljajo manjša odstopanja od cen, ki so veljala na dan 29. X. 1970 ali so bile odredene s predpisi. Proti kršilec bo uveden postopek in v skladu z ustreznim zakonskim določilom ugotovljena razlika v ceni odvzeta v korist občinskega proračuna. Pri obrtnikih je bilo ugotovljeno, da nekateri še vedno nimajo na vidnih mestih izobešenih cenikov svojih storitev ali cen izdelkov. Tudi tu bo inspekcija ukrepala. Pri pregledu cen mesa in mesnih iz-

POZIV

Skupščina občine Domžale — davčna uprava — obvešča na osnovi 173. in 174. člena zakona o prispevkih in davkih občanov (Ur. list SRS, št. 7/69) zavezanec, ki so dolžni vložiti napoved za odmero prispevka in davka najkasneje do 31. 1. 1971.

Davčno napoved morajo vložiti vsi zavezanec, ki opravljajo obrtno dejavnost, poklic gostinstva, intelektualnih storitev in zavezanec iz skupnega dohodka občanov.

Zavezanec, ki je dolžan vložiti napoved za odmero prispevka in davka, pa je ne vloži v roku, ki je določen v javnem pozivu, mora na račun povečanega prispevka in davka plačati 5 % od odmerjenega zneska.

Zavezanec, ki ne vloži napovedi za odmero prispevka in davka niti v poznejšem roku na vročeni poziv, mora plačati na račun povečanega prispevka in davka 10 % od odmerjenega zneska.

**DAVČNA UPRAVA
DOMŽALE**

delkov je bilo ugotovljeno, da od meseca avgusta 1970 ni prišlo do povišanja. Cene kmetijskih proizvodov se prosto oblikujejo in so se nekatere tudi precej povišale. Prišlo je tudi do povišanja cene mleka s tem, da gre razlika v korist proizvajalca. O tem in še o drugih ugotovitvah je na seji skupščine poročal tržni inšpektor Franc NOVAK; odborniki so njegovo poročilo brez razprave vzeli na znanje.

Skupščina je nato soglasno sklenila, da se na predlog sveta za finance iz rezervnega sklada občine izplača 2.450 dinarjev za nabavo gramozja za odpravo škode na treh cestah na območju krajevnne skupnosti Zlato polje, ki jih je poškodovalo neurje meseca junija lani.

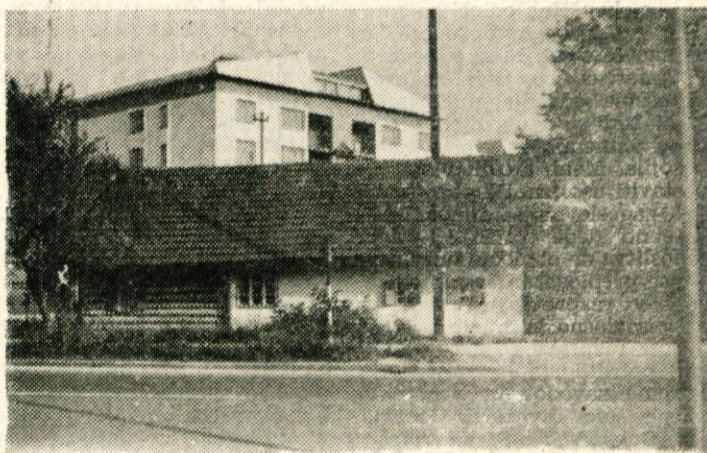
Za naslednjo točko dnevnega reda so prejeli odborniki z vabilom pismeno poročilo o stališčih in predlogih, ki so bili sprejeti na ustanovni skupščini temeljne skupnosti otroškega varstva, program njenega dela za 1970 in 1971 ter predlog začasnega statuta TSOV.

Mimo pismenega gradiva je predsednica izvršnega odbora TSOV Marija IVKOVIČ opozorila na osnove politike, ki jo namerava izvajati TSOV na področju skrbi za otroke. Kot prvo je razvoj mreže otroško varstvenih ustanov. To pa pomeni med drugim tudi nove kadre, povečane stroške zanje in vzdrževanje novih kapacitet. Ker so v vrstah doslej predvsem otroci staršev, ki zmorejo plačilo, je dala TSOV vzpodbudo za to, da bi s svojimi sredstvi prispevala oskrbnim stroškom tako, da bodo prišli v varstvo tudi otroci staršev, ki danes ne zmorejo prispevka za varstvo. TSOV se je odločila, da bo podprla tudi druge oblike varstva otrok. S tem pa ni mišljeno, da bi financirala ali sofinancirala vse oblike varstva, ampak bo le organ, ki združuje vse družbeno dejavnike ob skrbi za otroke. Glede na to je prav, da se je občinska skupščina odločila za ustanovitev TSOV, ker je z ozirom na problematiko, potrebe in zaposlenosti v občini nujno, da se nek širši samoupravni organ sooči s tem problemom ter predlaga in sprejme ustrezno politiko, ki naj jo verifikira tudi občinska skupščina. Ta naj bi imela kot najvišji samoupravni organ v občini še naprej razumevanje za potrebe otroškega varstva. Podpredsednik skupščine Jakob CERNE je kot predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev TSOV dodal ugotovitve, da so odborniki poročilo o delu iniciativnega odbora že obravnavali, ustanovljena je tudi temeljna skupnost otroškega varstva skupščini je predložen v potrditev njen začasni statut in tudi statut TIS, ki ga je skupščina že pogojno potrdila. S tem je iniciativni odbor v celoti izvršil naloge, ki so mu bile naložene. Odborniki Vidi BOGATIČ ki je prisostvovala ustanovni skupščini TSOV so se zdeli stališča in

sprejeta politika skupnosti pravilna in umestna. Ne dvomi tudi v sposobnost organov, ki so bili postavljeni in je prepričana, da bodo znali gospodariti s sredstvi in voditi ustrezno politiko. Meni, da bi bilo tudi v zvezi s popoldanskim varstvom otrok oziroma podaljšanim bivanjem otrok v šoli navezati stike s starši. Tako bi imeli ti možnost, da sodelujejo tudi na tem področju in s svojimi predlogi in nasveti prispevajo k čim kvalitetnejši organizaciji popoldanskega varstva. Skupščina je nato soglasno izrekla priznanje Mariji IVKOVIČ za njeno uspešno posredovanje, da bo tudi republiška skupnost otroškega varstva prispevala k predvideni gradnji otroškega varstva v Domžalah. Vendar pa je, po njenem pojasnilu, ta obljuba vezana še na to, da bo skupščina izkoristila najprej vse lastne možnosti oziroma vire sredstev za razvoj otroškega varstva v občini.

Franci GERBEC je nato kot predsednik komisije za štipendije in posojila podal **obrazložitev k predlogu družbenega dogovora o štipendiranju.** Uresničitev tega namreč pomeni realizacija sklepov, ki jih je skupščina že letošnjo pomlad sprejela, da se namreč vsem v občini, ki so potrebni družbene pomoči in sposobni za študij, študij tudi omogoči. Družbeni dogovor, ki je bil v zvezi s tem sprejet na nivoju republike, zahteva konkretizacijo tega tudi v občini, in sicer v tem smislu, da sklenejo družbeni dogovor o štipendijah občinske skupščine, TIS, delovne organizacije in vodstva občinskih družbeno-političnih organizacij, oziroma je vloga slednjih bolj v aktivizaciji in političnem delu, da se ta družbeni dogovor med občinsko skupščino, TIS in delovnimi organizacijami v občini tudi sklene. S tem bi bilo zaključeno iskanje in razprava o tem, komu štipendijo in komu posojilo. Družbeni dogovor bo dal odgovor na to. Vsak študirajoč občan naj bi imel zagotovljen dohodek, ki ustreza njegovim živlenskimi stroškom v Sloveniji. Pri tem naj bi krila družba razliko, med poprečjem življenjskih stroškov in ugotovljenim dohodkom na družinskega člana, skupno z otroškim dodatkom. Tisti, ki imajo dobre učne uspehe, naj bi prejimali štipendijo, ostali pa posojilo. Prvenstveno pa je treba spremljati akcijo za podpis družbenega dogovora. S tem bi se poenotila politika dajanja štipendij pri vseh dajalcih, povečal obseg družbene pomoči študirajoči mladini in omogočili študij vsem, ki so zanj sposobni. Podatki kažejo, da je v občini namenjenih že doslej precej sredstev za izobraževanje, da pa je kadrovska struktura po delovnih organizacijah relativno nizka v primerjavi z republiškim ali jugoslovanskim poprečjem.

Načel je tudi vpiranje, po kašni stopnji naj bi delovne organizacije odvajale sredstva v občinski sklad za štipendije.

Na vsakem koraku se v Domžalah srečujeta staro in novo, kar izpričuje hiter tempo razvoja našega občinskega središča. Kljub temu pa lahko ugotavljamo, da je stanovanjska gradnja, posebno tista za trg, veliko prepočasna kar ovira tudi izgradnjo domžalskega mestnega središča

obstaja predlog, da bi uporabili način, ki velja tudi za zbiranje sredstev za druge splošne potrebe, da bi se namreč odvajali določeni promili od bruto osebnih dohodkov. Vendar, če bi določena delovna organizacija sama porabila ta znesek za štipendije, potem ji ne bi bilo treba prispevati še v sklad za štipendije, sicer pa bi se delovna organizacija z družbenim dogovorom zavzela, da bo ustrezen znesek vplačala v občinski sklad. Skupščina naj bi tedaj sprejela predlog za družbeni dogovor in odlok o ustanovitvi sklada za štipendije ter poskrbela za formalno ureditev in način vodenja.

Vsekakor bo družbeni dogovor eden pomembnih elementov mimo tistih, ki jih je občinska skupščina na področju štipendiranja že sprejela v srednje-ročni program.

Tudi podpredsednik skupščine Jakob CERNE je podčrtal izreden pomen te oblike dolgoročne kadrovske politike, ki naj bi se začela že z izbiro talentiranih učencev v osnovni šoli, in nadaljevala prek štipendijske politike in kasneje z angažiranjem strokovnjakov.

Družbeni dogovor bi obenem pomenil tudi enotno politiko štipendiranja v občini. To pa je še posebno potrebno zaradi izbire profila kadrov, kajti stalno se ugotavlja, da so nekatere področja zelo deficitna in da primanjkuje določene vrste strokovnjakov. Z enotno politiko pa bi lahko v doglednem času zapolnili praznino, ki jo večkrat ugotavljamo skupaj z delovnimi organizacijami. Tudi izgradnja šolske mreže in pridobivanje novih kapacitet na področju otroškega varstva nakazuje potrebo po novih kadrih. Zato je treba že sedaj razmisliti o tem, kako te deficitne potrebe pokriti.

Tudi predsednik sveta za vzgojo in izobraževanje je podčrtal pomembnost družbenega dogovora o štipendiranju in predlagal, da bi vse delovne organizacije podpisale predlagani

sporazum in ga dejansko tudi izvajale. Odbornik Ivo KRALJ ni prepričan, da bi vsi podpisniki družbenega dogovora obveznosti tudi izpolnili, kajti dosežanje izkušnje glede izpolnjevanja sprejetih dogovorov kažejo, da so se jih držali le nekateri. Zato želi naj se odbornike seznaniti z rezultati in izpolnjevanjem doslej sprejetih družbenih dogovorov. Predsednik skupščine se je strinjal s predlogom in menil, da bi tudi Občinski poročevalec prinesel podatke o tem. Treba se bo dogovoriti za plačevanje po dvanajstlinah, kajti marsikateri podpisnik družbenega dogovora ne more naenkrat nakazati celotne vsote, še posebej ob zaključku leta in ob splošni nelikvidnosti gospodarstva. Ker tudi v preteklem letu sprejeti družbeni dogovori še niso bili v celoti realizirani, tudi še ni moglo dobiti iz tega naslova dela sredstev za področje kulture, telesne kulture in narodne obrambe. Tudi Vidi BOGATAJ je menila, da bo treba pri predlaganem dogovoru več resnosti, saj gre za vsebinsko zelo pomembno zadevo, ki bo prispevala k reševanju kadrovske politike v posamezni delovni organizaciji in občini.

Republiškemu poslancu Cenu MATIČIČU se je zdelo nekoliko sporna osnova, od katere naj bi določen del plačevala delovne organizacije v ta sklad. Štipendije so namreč pomembna dolgoročna investicija, zato bruto osebni dohodki ne morejo biti najbolj realna osnova za plačevanje prispevka. Po daljši razpravi je bil sprejet sklep, naj komisija oziroma upravni odbor sklada podrobneje preuči še druga merila, ki bi prišla v poštev za čim ustreznost osnovne plačevanja prispevka. Odbornik Pavel PETRKA je predlagal, da bi se tudi v naši republiki pričeli ukvarjati z vračanjem, kako izterjati vsaj del stroškov šolanja od naših strokovnjakov, ki se zaposlijo v tujini ker s tem razmišljajo tudi na Hrvaškem. Predsednik skupščine ob zaključku razprave predlagal,

naj se skupščina odloči za sprejem družbenega dogovora in ustanovitve sklada za štipendije, v katerega bo tudi občinska skupščina odvedla sredstva, ki bi jih tudi sicer v svojem proračunu namenila za štipendije in posojila. Meni, da bi bilo treba postaviti ustreznejše pogoje glede zaposlovanja štipendistov, posebno glede trajanja njihove zaposlitve na območju občine.

Vse predloge, ki so bili nakazani v razpravi, je skupščina nato soglasno sprejela.

Brez razprave so nato odborniki potrdili statute desetih šol oziroma zavodov in sicer: Poklicne šole Domžale, Osnovne šole Dob, Vencle Perka Domžale, I. osnovne šole Domžale, osnovne šole Mengeš, Rodomlje, Brod, zavod za glasbeno izobraževanje, Vzgojno varstvenega zavoda Domžale in STUGS Domžale.

Nato so odborniki poslušali poročilo mandatno-imunitetnih komisij obeh zborov v zvezi s predlogom okrožnega oziroma občinskega javnega tožilca, da bi pristojna zbora dovolila uvedbo kazenskega postopka zoper odbornika Martina in Janeza ŠRAJA zaradi suma kaznive-

ga dajanja davčne zatajitve. Po enourni razpravi, v kateri so mimo predsednika skupščine sodelovali Janez CERAR, Vida BOGATAJ, Jože KNEP, Ivan ZUPAN, Janez KODERMAN, Andrej PANGERSIČ, Ivan CERAR, Janez HRIBAR, Franc KOCJAN, Anton REPOVŽ, Leopold ALES, Franc GERBEC, Janez LENČEK, Milan JENČIČ, Marija PRESKAR, Ivo SONC, Franc MUSIČ, Miro VARŠEK, Cene MATIČIČ in Marjan ŠRAJ, so odborniki posameznega zbora z večino glasov izglasovali sklep, da se dovoli uvedba kazenskega postopka zoper imenovana odbornika in s tem na pristojnem mestu zadeva dokončno razčisti.

Nato je skupščina na predlog komisije za volitve in imenovanja soglasno sklenila, da se Janez VELEPEC po izvednem relikcijskem postopku ponovno imenuje za ravnatelja Poklicne šole Domžale in da se v upravni odbor medobčinskega sklada za sofinanciranje gradnje čistilnih naprav in kolektorja Domžale-Kamnik imenujejo: za predsednika Ivan VIDALI, podpredsednik občinske skupščine in za člane: Abdulah BOGUNIČ, Albin PAVLIN, Jakob ZANO-

ŠKAR in Ivan ZUPAN, medtem, ko bo skupščina Kamnik imenovala v UO še štiri člane.

Soglasno je bil brez razprave sprejet tudi predlog za ukinitve oddelka milice v Lukovici.

Pri vprašanjih in predlogih je Jože KNEP zahteval, naj bi na zapisnike sej svetov krajevnih skupnosti prejeli o posameznih zadevah in predlogih odgovor najkasneje v desetih dneh. Prosil je tudi za pojasnilo, kdaj bo asfaltirana cesta na Rodic. Na slednje je Andrej PANGERSIČ, predsednik sklada za urejanje mestnih zemljišč, pojasnil, da je to predvsem odvisno od sredstev tega sklada za leto 1971, pa tudi od pripravljenosti izvajalca del, kdaj bo z njimi mogel oziroma hotel začeti.

Odbornik Miro VARŠEK je predlagal, da se sredstva za ceste v letu 1971 delijo po ustrežnejšem ključu, ne namreč samo po kilometrih, ampak na podlagi obremenitve. Ponovno je opozoril na stanje Savske ceste v Domžalah, ki je mimo Ljubljanske v Domžalah najbolj obremenjena cesta v občini, vendar za to obremenitev že zdavnaj ne odgovorja. Vida BOGATAJ se je

pridružila zahtevi za ureditev te ceste in ugotovila, da so dosedanja cest, zaradi tega tudi ni pricest v Domžalah odločno premajhna. Predsednik skupščine je ugotovil, da je sedaj dejansko drugačna situacija glede možnosti izgradnje oziroma asfaltiranja vest, zaradi tega tudi ni prišlo do zgraditve vpadnice v Domžale. Na vsak način bo treba rešiti vprašanje podvoza na Kamniški cesti v Domžalah, vprašanje Ljubljanske in obnem Savske ceste v Domžalah in tudi drugih.

Vendar bi moralo biti za vse to tudi več iniciative s strani krajevnih skupnosti, kajti občinska skupščina mora videti in obravnavati občino kot celoto.

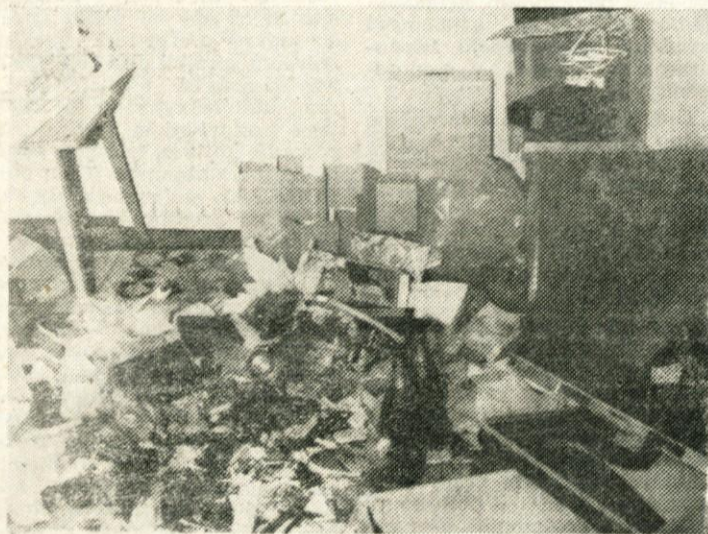
Ob zaključku se je predsednik skupščine ugotovil, da so bili v preteklem letu le doseženi določeni uspehi. Spomnil je na več važnih sklepov skupščine ter nakazal nekatere nove, ki naj bi jih skupščina sprejela in izvršila v letu 1971 in naslednjih za krepitev gospodarske moči občine. Nato je zaželel veliko uspeha v nadaljnjem delu ter zdravje in veliko sreče v novem letu 1971.

Drugi pišeio o nas

Delo 8. januarja 1971

»Noči šampanjca in cigar«

Mlado šestorico, osumljenih delih. Plena za 30.000 din. Kdo vlomov v Kamniku, Domžalah, je razbijal magnetofone? Ljubljani in na Reki, prijeli po

To je le del najdenega ukradenega blaga, ki pa je bil večidel vandalsko uničen. Kaj je gnalo mladoletne tatove in vlomilce, da so uničevali nakradene predmete? Vsekakor vprašanje za psihiatra

LJUBLJANA. 7. januarja. Včeraj so delavci UJV Ljubljana in miličniki iz Domžal predali sodniku za mladoletnike ljubljanskega okrožnega sodišča tri mladoletnike, za katere menijo, da so v zadnjem času vlamljali v Domžalah in Kamniku. Kaže, da je vlomilsko skupino sestavljalo 6 mladolet-

nikov, starih od 15 do 17 let. Sinoči so pri mejnem prehodu Skofije prijeli tudi preostale tri. Mladoletniki so doma iz Domžal, Moravč in Komende.

Menijo, da je ta skupina v noči od 29 na 30 december vlomila v poslovalnico Novotehna trgovskega podjetja Kočna v Kamniku in odnesla za 11.600

dinarjev blaga. Med drugim so zginili dva tranzistorja, avtomobilski tranzistor, gramofon in magnetofon.

Noč kasneje naj bi mladoletna šestorica vlomila v veleblagovnico trgovskega podjetja Napredek v Domžalah in odnesla za 16.000 dinarjev blaga. Izginilo je 187 zavrtkov cigar, cigarete, tobak za pipo, 2 magnetofona, gramofonski tranzistor, magnetofonski trakovi in kasete, magnetofonski posnetki ansambla Lojzeta Slaka, dve praktiki, zenit, kinokamera, teleobjektiv, daljnogled, filmi, diplomatski kovčki, obleka, smučarski čevlji, vezi in drugo.

Miličniki menijo, da so isto noč vlomili še v skladišče veleblagovnice Napredek v Domža-

lah in odnesli več zabojev ruskega šampanjca, viski, več zavrtkov žvečk in kekse. Škoda še ni ugotovljena. Zanimivo, je da je bilo nekaj ukradenih tehničnih predmetov, ki so jih našli pri mladoletnikih uničenih. Zakaj še niso ugotovili. Preiskovalci utemeljeno sumijo, da je ta skupina nedavno tega vlomila tudi v skladišče Slovenijašporta v Ljubljani, delavci UJV iz Reke pa sporočajo, da so dva fanta iz te skupine koncem lanskega novembra zalotili v Opatiji, kjer sta očitno skušala vlomiti v filigransko delavnico Prižren. Pri njiju so našli nož za rezanje stekla in strašilno pištolo. Zvedeli smo, da so nekateri fantje iz te skupine že bili v sodnem postopku.

M. B.

Vesti iz Radomelj

Društvo prijateljev mladine, ki smo ga ustanovili v novembru 1970, je takoj našlo torišče dela. Skoraj 500 članov je že plačalo članarino, izvedena pa je bila tudi že anketa med starši, ki imajo predšolske otroke, ki naj služi kot osnova akcij za zgraditev otroškega vrta. Anketa je pokazala, da je vrtec nujno potreben, saj bi bilo takoj danes v njem 138 otrok. O rezultatih ankete smo takoj obvestili Skupnost otroškega varstva občine Domžale, ki bo vsekakor morala uvrstiti gradnjo vrta v Radomeljah na prvo mesto.

Zdaj je na vrsti Krajevna skupnost in druge politične organizacije v kraju, ki naj društvu pomagajo uresničiti začeto delo.

Popisani so bili tudi vsi predšolski otroci in zanje je društvo skupaj s šolo pripravilo po dolgih letih zopet prijetno praznovanje Novoletne jelke s prihodom dedka Mraza. Društvo in šola sta se obrnila za pomoč na gospodarske in druge organizacije, in naletela povsod na veliko razumevanje in pomoč. Pripravili smo 800 paketov v skupni vrednosti skoraj 7000 dinarjev.

28. decembra 1970 je v dvorani obiskal dedek Mraz predšolske otroke, ki se jih je zbralo okrog 300. Solarji so pripravili lep program, dedek Mraz pa jih je lepo nagovoril in obdaril. To je bilo za naše malčke res lepo doživetje. Zato se vsem darovalcem sredstev iskreno zahvaljujemo in se priporočamo tudi za naprej. 30. decembra pa smo imeli uspešno novoletno prazno-

Namesto dnevnika

Odborniki:

Zadnja seja občinske skupščine v demebru je bila še posebej zanimiva zaradi čisto navadne preglednice:

kako so se odborniki udeleževali sej skupščine, torej kako so izpolnjevali svoje dolžnosti do volivcev in do občinskega parlamenta. Predsednik je z veseljem ugotovil, da je bila ponavadi udeležba kar dobra in ni bilo težav z sklepčnostjo.

Zal je dobro povprečje pokvarilo nekaj odbornikov, ki so seje obiskovali tako poredko, da jih njihovi tovariši soodborniki komaj poznajo.

Tako je odbornik Mrak Ivan iz obrata Slovenijales Preserje sodeloval na vseh treh sejah, za tri se je opravičil, 11 krat pa je manjkal brez opravičila. Sedaj pa je sam odstopil. Lepo. Volivcem je tako preprečil, da bi ga povprašali, kako izpolnjuje svoje dolžnosti. Zakaj je sprejel dolžnost, če je že takrat vedel, da bo študiral, da bo menjal delovno mesto, da bo itd.??? Nepomembna je verjetno naslednja podrobnost: tovariš Mrak je bil še pred nekaj leti predsednik občinskega sindikalnega sveta Domžale in bi tako tembolj moral vedeti, kaj je njegova dolžnost. Da mu je sindikalni svet omogočil šolanje, je prav tako nepomembna podrobnost. In da ne bo pomote: to ni osebni napad, sem le globoko razočaran nad takšnim človekom, funkcionarjem, odbornikom in nad takšnim pojmovanjem dolžnosti odbornika.

Poslanci:

Za večino ljudi v občini se je nepozahezo odselil eden od divjanje v šoli. Vsem učencem do 4. razreda je dedek Mraz poklonil brezplačno lutkovno predstavo v Ljubljani, vsem šolarjem pa je podaril tudi precej zajetne pakete.

6. januarja je bila na RUDNI-KU spominska slovesnost ob obletnici tragedije 1945. leta, ko je zaradi izdaje padlo v bunkerjih 12 političnih delavcev kamniškega partijskega okrožja. Slovesnosti so se udeležili preživeli udeleženci tragedije iz naše kamniške občine ter številni predstavniki javnega življenja obeh občin, med njimi predsednik Skupščine občine Domžale Albin KLEMENC, sekretar komiteja obč. konf. ZKS Aleksander SKOK, narodna heroja AVBELJ Franc-Lojko in JERMAN Mirko ter drugi. Pred spomenikom je govoril tov. Jože PIRS-LUKA, sodelovali pa so pevci in recitatorji Osnovne šole Radomlje. K spomeniku so položili venca občinskega združenja ZB NOV in pionirskega odreda RADOMELJSKA ČETA Osnovne šole Radomlje.

Rajko Hafner

rektorjev: ing. Lado Simončič je z novim letom zapustil mesto direktorja Semesadika v Mengšu. Preselil se je v trgovino v Slovenijales. Da je podjetje Semesadika v težavah, to je izgleda zanj in še za nekatere odločilno, ko odločajo o tem, na kateri ladji se bodo vozili.

Da pa so tudi sami sodelovali pri vprašanju, ki je pahnil v usodne vrtince ladjo Semesadika, pa izgleda ni odločilno.

Reši se, kdor se more. Sve če to narod pozlatiti (beri: platiti). Da je ing. republiški poslanec za skoraj celo nižinsko območje občine Domžale, je tudi, izgleda, nepomembno. Ali pa je le? Kot kapitan-direktor bi moral vedeti, kje je njegovo mesto v viharju. Kot poslanec in član ZK tudi. In partija in volivci tudi. Če je on zapustil nas, zakaj ne bi še mi njega.

Da se razumemo, ing. Simončič pa ni edini, ali celo morda ne odločilni krivec v podjetju. Pobegniti iz bitke pa ni častno.

Razprodaja: prvič

V Napredku so se odločili za razprodajo: vsega. Tudi pazljivosti in odgovornosti. Prvemu vplomu v veleblagovnico je dan pred novim letom sledil drugi — na skoraj enak način. Raj za vlomilce — tudi mladoletne. Sedaj lahko čakamo na tretji vplom: verjetno jim bodo odnsli varnostno službo.

Razprodaja: drugič

Potni listi zastoj. Ni šala. Na občino so tudi vlomili. V oddelek za notranje zadeve. Sram naj ga bo, kdor si pri tem kaj slabega misli! Odnegli so neizpolnjene potne liste in še nekatere malenkosti, (denar itd.). Torej: navali narode. Edinstvena priložnost! Pričakujemo lahko še en vplom: verjetno bodo takrat odnesli šefa oddelka!

Domžale, 11. I. 1971

Franc Gerbec

Razpis

Občinski odbor Jugoslovanskih pionirskih iger pri Zvezi prijateljev mladine Domžale razpisuje za leto 1971 tekmovanje

»TISOC RADOSTI«

Vsak pionirski odred, ki se vključuje oziroma prijavlja i tekmovanju, ki traja od 20. decembra 1970 do 1. junija 1971 mora opraviti naslednje naloge:

- I.
 1. Organizacija novoletne jelke — praznovanje
 2. Pustovanje za pionirje v šoli ali kraju (revija pustnih mask, ki jih pionirji sami izdelajo)
 3. Dan pomladi — z izletom v naravo
 4. Praznovanje dneva mladosti
 5. Zabavna prireditve
 6. Partizanski pohod ali izlet v naravo

Pionirski odred, ki se prijavi k tekmovanju za pionirski znak »TISOC RADOSTI« mora od navedenih prireditev izbrati najmanj štiri. Pri vsaki prireditvi pa mora sodelovati najmanj 60% pionirjev na šoli.

V tem tekmovanju oziroma tem delu tekmovanja velja, da morajo biti prireditve organizirane tako, da zajamejo vse pionirje in pionirke in so zato množične.

- II.
 1. Vsak pionirski odred, ki se vključi v tekmovalni program se mora prek posameznikov, krožkov ali razredne skupnosti udeležiti obvezno vseh prireditev v sklopu JPI, ki jih razpiše v občinskem merilu odbor JPI oziroma ZPM Domžale in sicer:

1. Srečanje pionirjev prometnikov v občinskem merilu in republiškem merilu.
2. Občinsko in republiško šahovsko tekmovanje.
3. Zimske igre pionirjev v občinskem in rep. merilu (sanjkanje, teki in veleslalom).

Vsak pionirski odred se mora udeležiti prek posameznika, krožka ali pion. razred. skupnosti, tekmovanj, ki jih razpiše Pionirski list za nove JPI in sicer:

1. Tekmovanja v veseli šoli;
 2. Nagradnega natečaja za karikature;
 3. Nagradnega natečaja za smešnico, domislico, šaljivi rek;
 4. Nagradnega natečaja za veliko laž ali izmišljeno zgodbo;
 5. Nagradnega natečaja za pisca šaljive igrice;
 6. Nagradnega natečaja za šaljivo voščilo sošolcu za 1. april.
- Zveza prijateljev mladine in odbor JPI občine Domžale je določila 5-člansko komisijo, ki bo imela nalogo kontrolirati delo pionirskih odredov in ob zaključku sestaviti poročilo o uspehih akcije JPI.

Najboljšemu odredu v občini bo ob zaključku tekmovanja prvega obdobja podelila komisija pri republiškem odboru JPI značko »TISOC RADOSTI«. Poleg tega bodo podeljene še nagrade redakcije Pionirskega lista.

Občinski odbor JPI pri Zvezi prijateljev mladine pa bo najboljšim trem pionirskim odredom podelil še tri nagrade in sicer:

1. nagrada 1000 din,
2. nagrada 800 din,
3. nagrada 500 din.

Občinska zveza prijateljev mladine
Domžale

Učenci prve osnovne šole v Domžalah se pridno udeležujejo

Lani decembra so učenci prve osnovne šole iz Domžal priredili akademijo v počastitev 25. obletnice ustanovitve organizacije Združenih narodov. Prireditve je bila v dvorani delavskega doma na Viru, ki je bila še kar lepo zasedena.

Po kratkem nagovoru Matjaža Brojana je nastopila izbrana skupina recitatorjev, ki je podala v vezanem spletu pesmi pre-rez prizadevanj te organizacije.

V stičišču recitala so bila podčrtane silnice, ki vodijo k svo-

bodi, ki krepijo sodelovanje med narodi, ki podčrtavajo težnjo po likvidaciji podrejenosti in zagotovitvi najelementarnejših človekovih pravic.

Izbor pesmi je bil skrbno odbran in vestno podan.

Nastopil je tudi šolski pevski zbor pod vodstvom Staneta Habeta, ki je poleg ostalih posebno ubrano zapel tudi odlomek iz Verdijevega Nabucca.

Za zaključek je nastopila še izbrana vrsta telovadk, ki je pod

vodstvom Ele Koširjeve izvedla simbolično sliko, ki je prikazala pomembnost te človekoljubne organizacije.

Le nekaj dni za tem pa so učenci v režiji Martine Grošljeve priredili literarni večer, ki je bil namenjen komemorativni oddolžitvi umrlemu slovenskemu pisatelju Francetu Bevku.

Organizatorica je posrečeno izbrala iz celotnega Bevkovega mladinskega opusa nekatere značilne odlomke njegovih mla-

Dedek mraz je obiskal predšolske otroke

Zaradi velike prizadevnosti žena domžalskega Društva prijateljev mladine je tudi letos dedek Mraz lahko obiskal in obdaril vse predšolske otroke širšega domžalskega okoliša

Kakor že nekaj let nazaj je tudi letos domžalsko Društvo prijateljev mladine koncem decembra priredilo za predšolske otroke sprejem dedka Mraza.

Učenci prve osnovne šole so za to priliko pripravili prizorček, ki sta ga naštudirali Marija Velkavrhova in Ela Koširjeva, ki je služil kot uvod za sprejem ded-

Dr. Janko Osolnik - 70-letnik

Ob izteku lanskega leta je praznoval visok življenjski jubilej — 70-letnico rojstva nam vsem znani in priljubljeni zdrav-

nik dr. Janko Osolnik. Luč sveta je zagledal v kmečki družini v Češnjicah nad Blagovico. Po večkrat zaradi vojne prekinjenem študiju v Ljubljani, Gradcu in Zagrebu, je leta 1930 promoviral za zdravnika splošne prakse. Svoje zdravniško znanje si je izpopolnjeval na Dunaju in Münchnu, nato pa je še pred II. svetovno vojno odprl privatno ordinacijo v Ljubljani. Ko je našo domovino preplaval sovražnik, se je kot zaveden Slovenec takoj vključil v narodno-osvobodilno gibanje. Zaradi njegove aktivnosti so ga že leta 1942 internirali v Gonars, po razpadu Italije pa je bil poslan v zloglasna taborišča Dachau, Allach in Kaufbeuren, kjer je trpel do osvoboditve. Kot značajan človek in izkušen zdravnik

Tudi pionirjem-prometnikom darilo za Dedka mraza

dinskih del. Skupine recitatorjev, ki so se menjavale v solo in zborovski recitaciji, je povezoval na klavirju Tomaž Habe nastale odmore. Vezni tekst je sestavila Marija Grošljeva, smiselno pa ga je brala učenka Gregorčičeva. Vsi nastopajoči so se potrudili, da bi svojo nalogo čimbolj opravili.

Razen nekaj manjših spodrs-ljajev je prireditve v celoti uspela. Šolska predavalnica je bila okusno dekorirana, kar je tudi po svoje pripomoglo, k uspehu prireditve. D. P.

Kolikokrat nas stisne pri srcu, ko beremo ali razmišljamo o prevelikih žrtvah v cestnem prometu, ta ali oni znanec je plačal majhno neprevidnost z življenjem ali pa je ostal težak invalid, v breme sebi, staršem in družbi. Prevelik krvni davek je to! posebno velik je ta davek, če pomislimo, da je med ponesrečenci razmeroma veliko mladih ljudi. Premalokdaj se spomnimo odgovornega in požrtvovalnega dela miličnikov-prometnikov, ki noč in dan, poleti in pozimi bdijo na cestah, da bi bilo naše potovanje varno in brez nesreč. Še manj pa se

ka Mraza v domžalski Kino dvorani.

Dedek Mraz je obdaroval predšolske otroke dopoldne in popoldne. Obakrat je bila dvorana polna malčkov, ki so jih starši pripeljali v dvorano, da vidijo in obiščejo dedka Mraza.

DPM iz Domžal je samo zbralo sredstva za nabavo ličnih paketov kot daril za najmlajše. Sredstva je društvo prispevalo od izkupička družabnega večera v domžalski hali. Ob tej priliki je vsekakor potrebno pohvaliti vsa podjetja v domžalski občini in tudi obrtnike ter zasebnike, ki so pokazali velik posluš in naklonjenost našim najmlajšim s tem, da so prispevali dobitke, ki so omogočili res bogat srečolov na družabnem večeru.

Solski otroci so obiskali z z dedkom Mrazom tudi domžalski Dom počitka, kjer je dedek Mraz obdaril vse oskrbovance. Snežinke pa so medtem rajale. jih zabavale in jim zapele nekaj pesmi. Oskrbovanci so s solzami v očeh spremljali nastopajoče in se ginjeni zahvaljevali za pozornost.

Za zaključek je upravnik Doma nastopajoče pogostil s slaščicami in čajem. D. P.

je v taboriščih organiziral za bolnike zdravila in hrano in jim tako olajšal trpljenje in lakoto. Zaradi svoje dejavnosti je bil dvakrat obsojen na smrt in je le po čudnem naključju ostal živ.

Po prihodu iz internacije je najprej odprl privatno prakso v Ljubljani leta 1950 pa se je zaposlil v državni službi.

V zdravstvenem domu Domžale vrši svoj humani poklic od leta 1957 in na tem delovnem mestu ga kot zdravnika in človeka cenijo tako pacienti kot sodelavci.

Vsi tisti, ki dr. Osolnika poznamo, cenimo njegovo visoko srčno kulturo in vdanost do svojega poklica, mu ob njegovem visokem jubileju iz vsega srca kličemo: »DA BI ŠE MNOGA LETA ŽIVEL MED NAMI, ZDRAV IN VITALEN KOT DOSLEJ!«

V mesecu decembru so umrli.

1. VAHTAR roj. SETNIKAR TEREZIJA, roj. 1891, umrla 22. XI. 1970 Domžale, Savska št. 5
2. MALI JAKOB, roj. 1890, umrl 19. XII. 1970, Vir, Saranovičeva št. 40
3. KLOPČIČ FRANC, roj. 1903, umrl 18. XII. 1970 na Viru, Sonč-na št. 7
4. SENČAR MARIJA, roj. 1856, umrla 21. XII. 1970 Mala Loka št. 8
5. JASENC JAKOB, roj. 1913, umrl 14. XII. 1970 Krtina št. 26
6. KOKALJ, r. URBANIJA FRANIŠKA, roj. 1908, umrla 12. XII. 1970 Krtina št. 7
7. ALIČ r. BURJA FRANCIŠKA, roj. 1877, umrla 4. XII. 1970 Vir, Saranovičeva 28
8. VEJTOVEC FRANC, roj. 1893, umrl 10. XII. 1970 Vir, Bukovčeva 19a
9. BERGANT r. PANGRE JERAR, roj. 1892, umrla 30. XII. 1970 Krtina št. 59
10. ILIČ r. MITIČ MLADENKA, roj. 1934, umrla 3. XII. 1970 Ihan št. 21
11. MERKUŽIČ roj. PIRNAT MARJETA, roj. 1898, umrla 6. XII. 1970 Krtina 34
12. ZALOGAR JANEZ, roj. 1948, umrl 11. XII. 1970 Izlake (prometna nesreča) stanujoč Gradišče pri Lukovici št. 3
13. MAJCE ANA, roj. 1888, umrla 25. XII. 1970 Zalog pri Moravčah 7
14. PAVŠEK roj. ZUPANČIČ PAVLA, roj. 1898, umrla 8. XII. 1970 Peče št. 29
15. ROGLIČ MARIJA roj. KOPAC, roj. 1883, umrla 23. XII. 1970 Krašče št. 14
16. TIČ roj. URANKAR HEMA, roj. 1925, umrla 16. XII. 1970 Ples št. 9
17. LEVEC GREGOR, roj. 1891, umrl 22. XII. 1970, Log št. 4
18. VIDERGAR FRANCIŠKA, r. 1886, umrla 9. XII. 1970 Dole pri Krašcah 34
19. KRIZMAN ANTON, roj. 1896, umrl 11. XII. 1970 Zalog pod Trojico 13
20. OCEPEK r. SROVEC MARIJA, roj. 1901, umrla 13. XII. 1970 Gora pri Pečah 28
21. CERAR FRANC, roj. 1908, umrl 2. XII. 1970 Moravče, Partizanska 6
22. BREZNIK r. PESTATOR MARIJA, roj. 1905, umrla 28. XII. 1970 Rafočice 12
23. NOVAK SILVESTER, roj. 1935, umrl 12. XII. 1970 Trzin ((prometna nesreča)
24. MOČNIK IVANA roj. PLANINC, roj. 1889, umrla 25. XII. 1970 Mengeš, Liparjeva št. 19
25. KOPRIVŠEK r. LAMPRET JOZEFA, roj. 1895, umrla 17. XII. 1970 v Mengšu, Glavni trg št. 13
26. PAJNTER URŠULA, roj. 1893, umrla 25. XII. 1970 v Mengšu, Glavni trg 13 Domžale, dne 16. I. 1971.

Pionirji — prometniki II. osnovne šole v novih uniformah

ustavi promet in jih varno pelje čez cesto. Prav tu bi lahko ostalo veliko mladih življenj in lahko bi pobrali marsikaterega mladega invalida.

Tega pomembnega dela se dobro zaveda komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu občine Domžale. Ugotovili so, da pionirji-prometniki zaslužijo priznanje za svoje delo. Dozorel je sklep, da dobe ti prometniki za novo leto lepe, nove zimske obleke. Veliko veselje je bilo, ko je pionirjem razdelil te obleke predstavnik komisije tovariš Avbelj-Savo. V novih oble-

kah bodo prometniki zavarovani pred mrazom in dežjem, prav tako je vse pripravljeno, da bodo prometniki poleteli oblekli nove, bele obleke s pravimi letnimi čeladami.

Ob tej priložnosti se lepo zahvaljujemo vsem delovnim kolektivom in posameznikom, ki so prispevali del denarja za nabavo oblek, pionirjem-prometnikom, pa želimo, da bodo v novih oblekah svojo službo še vestneje vršili in varno vodili šolsko mladino skozi naraščajoči promet.

J. L.

Nova sezona za TAK-ovce

Janez Velepč pred zadnjim sunkom

V letošnjem letu bo TAK — Prevoje sodeloval z svojo športno vrsto v II. zvezni ligi zahodne skupine. Vstop med drugorazredna moštva si je pripravil v lanskem sezoni. Namen tekmovalcev je ne spati na doseženih rezultatih, ampak se obdržati v družbi drugoligašev.

Clani imajo sedaj redne sestanke, kjer obravnavajo priprave programov, treningov, disciplino ter skrb za podmladek. Občni zbor kluba bo 17. marca ob osemletnici ustanovitve. Klub se zahvaljuje Stanovanjski skupnosti Domžale, ki nam je odstopila prostor za treninge, in tovarišu Zajcu, upravniku hale za vse usluge in razumevanje.

Nekaj dvigalcev kot so Janez in Marjan Velepč ter Tone Petrič zelo pridno trenirajo in se pripravljajo za tekmovalstvo. Za podmladek pa pridno skrbi tehnični vodja Jože Primožič.

Sezona se bo začela 17. januarja, ko se bo naša ekipa doma pomerila z močnim »PARTIZANOM« iz Banja Luke.

V II. zvezni ligi zahodne skupine sodelujejo:

1. Partizan — Konjice
2. Rudar Velenje
3. Železničar — Sarajevo
4. TAK Prevoje — Domžale
5. Partizan — Banjaluka
6. Split — Split
7. Partizan — Celje

Naši tekmovalci so se odzvali tudi povabilu boksarskega kluba Kamnik, kjer so dne 12. 12. 1970 na njihovem tekmovalstvu z Odredom popestrili program s serijo dvigov. Tega kondicijskega nastopa se je udeležilo 5 fantov. Zai pa smo se slabše predstavili na zbirnem tekmovalstvu za pokal Ljubljane, 19. 12. 1970, saj nas je zastopal samo en predstavnik.

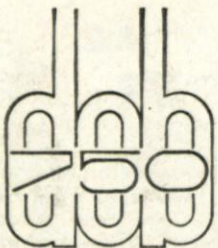

Za novoletne praznike se je tudi letos veliko število naših občanov, ki so začasno na delu v tujini, pripeljalo domov, da bi v krogu svojih najbližjih preživeli konec starega in doživeli začetek novega leta. To so po večini kvalificirani ljudje, ki so šli v tujino v času, ko je bilo morda pri nas težje dobiti primerno zaposlitev, danes pa mi vsi ugotovljamo, da jih tudi naše gospodarstvo potrebuje in da bi jih lahko njihovim kvalifikacijam primerno zaposlilo. — Da bi se o vsem tem pogovorili, sta občinski sindikalni svet in občinska konferenca SZDL povabila te ljudi na razgovor, ki je bil v domžalski hali. Potekal je v prijetnem vzdušju in obe strani, tako sklicatelji kot povabljeni, so zvedeli marsikaj koristnega. Za naslednjo leto pa bi bilo prav, da bi bil tak razgovor še bolj skrbno pripravljen

Kakor vsako leto, tako sta tudi lani za 22. decembra dan JLA priredila I. osnovna šola Domžale in TVD Partizan Domžale v šolski telovadnici javno telovadno akademijo s pestrim telovadnim in folklornim programom. Starši in prijatelji telesne vzgoje so dvorano popolnoma napolnili, kar pa ni nobena posebnost, saj se to dogaja brez izjeme vsako leto. Glavno breme priprav za letošnji nastop sta nosila načelnica in načelnik TVD Partizan Domžale, Ela Koširjeva in Milorad Popović

Lutkarstvo je posebna zvrst aktivnosti, ki lahko doseže tudi umetniško raven. V Domžalah smo ga že večkrat skušali oživiti, vendar vsakokrat le za krajši čas, ker je uspeh, posebno v osnovni šoli, vezan na zavzetost in prizadevnost mentorja — učitelja. V zadnjem času so ustanovili lutkarsko družino na II. osnovni šoli in pripravili že nekaj predstav za otroke. Pri njihovem prizadevanju jim želimo mnogo uspehov

Dr. Miro Stiplovšek:

O izidu »Kronike Doba«

KRONIKA DOBA

Taka je naslovna stran »Kronike Doba«, ki jo je napisal Stane Stražar

Dob je lansko leto 7. aprila slavil visok jubilej: sedemstopenjdesetletnico prve omembe v zgodovinskih virih pod imenom Aich. Ta obletnica je prav gotovo primerna prilika, da zgodovinski razvoj Doba in njegove okolice nadrobneje osvetlimo, zlasti še, ker je imel ta kraj v preteklih obdobjih pomembno vlogo kot eno od središč današnje domžalske občine. Te zahtevne naloge se je lotil elektrotehnik Stane Stražar, ki je zbral po literaturi in virih jih dopolnil s številnimi ustnimi pričevanji. Poklic pisca sem navedel zlasti zato, da bi poudaril zelo redko posebnost, da se nekdo iz tehničnih vrst loti tako prizadevno pisanja krajevne zgodovine. Doslej smo namreč dobili skoraj vse pomembne daljše ali krajše prispevke iz krajevne zgodovine domžalskega območja izpod peresa duhovnikov in prosvetnih delavcev. Stražar je moral pred zbiranjem podatkov še dopolniti svoje znanje iz splošne zgodovine, da je nato lahko prikazal nadrobno in posebnosti ter odmeve velikih dogajanj v posameznih zgodovinskih obdobjih na dobskem območju. Za zgodovino ga je navdušil zlasti Leopold Podlogar s svojo knjižico: Drobtnice iz preteklosti soseske Skočjan v dobski župniji (Ljubljana 1911 — istega leta je izdal tudi Drobtnice iz zgodovine soseske in občine Krtina v dobski župniji). Stražar je v uvodu poudaril: »Nobene druge knjige nisem bral s tolikim navdušenjem in tolikšno ljubeznijo... Nobena še tako učena knjiga ali še tako napet roman me ni bolj prevzel kot ta Podlogarjeva knjižica.« Odločil se je, da bo nadaljeval njegovo delo in začel je zbirati »drobtnice« za škocjansko kroniko od 1911. leta dalje. Pri delu je ugotovil, da je razvoj Skočjana najtesneje povezan z geografskim, gospodarskim in farnim središčem Dobom in je zato zbiranje zgodovinskega gradiva razširil na celotno dobsko območje.

»Kronika Doba« je razdelil na 11 poglavij, ki jim je dodal še zapis o proslavah 750-letnice Doba in seznam literature in virov. V prvem poglavju »Dob in okolica«

(str. 7—12) je Stražar zbral podatke o zemljepisnih posebnostih območja med Kamniško Bistrico na zahodu, zaselkom Studenec na vzhodu ter naseljema Turenše in Zeje na severu oziroma jugu (2368 ha površine z okrog 4700 prebivalci), pri čemer je najbolj nadrobno prikazal vodovje.

V naslednjem poglavju »Naseljevanje dobskega področja« (str. 12—23) je v leksikonografski obliki podal podatke o izvoru imen, prvih omembah v virih, številu prebivalstva, hiš in gospodinjstev, legi, gospodarskih podjetjih in komunalnih napravah, šolah, društvih, pomembnih rojakih ter turističnih znamenitostih vseh krajev in zaselkov na dobskem območju.

V tretjem poglavju »Dob in okolica v najstarejših časih« (str. 24—65) je zelo zanimiv prikaz odkritja bivališča ledenodobnega lovca v Babji jami na Gorjuši po članku prof. dr. Franca Osoleta, ki je v letih 1967/68 vodil izkopavanja, pri katerih so odkrili tudi 23 kamenih artefaktov. To je 24. postojanka pračloveka v Sloveniji, za najdbe pa je dr. Osolce ugotovil, da so stare približno 12.000 let. Na dobskem območju doslej niso odkrili nobenih najdb iz rimske dobe. To vrzel je poskušal Stražar izpolniti z opisom razmer v naših krajih v času vladanja Rimljanov, ki pa bi ga lahko skrajšal. Sledi opis gradov Česenik, Črnelo, Krumperk in Vesevka, pri katerih je navedel izvor imena, lastnike, prezidave in opisal njihovo usodo vse do današnjih dni. Iz raznih virov je izbral tudi veliko podatkov o podložnikih, s katerimi je želel opozoriti zlasti na starost nekaterih rodbinskih in hišnih imen, ki so se ohranila več stoletij. Iz tega pregleda se vidi, da so bili prebivalci dobskega območja podložni številnim svetnim in cerkvenim fevdalcem (v začetku 19. stoletja so imeli npr. največ podložnikov zemljiški gospodje s Krumperka, Črnelega, Česenika, Križa in Jabelj ter samostana Mekinje in Velesovo in stolni kapitelj iz Ljubljane). Po stanju leta 1826 je navedel tudi seznam hišnih gospodarjev v katastrskih občinah Brezovica, Dob, Krtina, Podrečje in Studenec. Dajanje podložnikov in obveznosti tlake je Stražar ilustriral z dvema primeroma iz Skočjana iz začetka 15. stoletja. Zanimivo pa bi bilo na več primerih in različnih obdobjih pokazati, kako so se dolžnosti podložnikov spreminjale. Podložniki z dobskega območja so sodelovali tudi v vseslovenskem kmečkem uporu leta 1515, ko so oblegali grad Črnelo. Veliko podatkov je Stražar izbral o razmerah v obdobju turških vpadov. Na dobskem območju je zlasti živ spomin na bitko pri Sisku 1593. leta, v kateri je krumperški vitez Adam Ravbar hudo porazil Turke. Eden redkih pomnikov turške nevarnosti na Slovenskem je tabor na Krtini, kjer so cerkev obdali s 5 metrov visokim obzidjem in 4 obrambnimi stolpi ter izkopali okrog njega še globok in širok jarek. Krtinski tabor so morali zaradi propadanja večkrat prezidati, kljub temu pa je ohranil nekatere prvotne značilnosti. O turški dobi je Stražar zbral tudi veliko zanimivih pričevanj. Protestantizem je bil razširjen tudi med plemstvom na dobskem območju in v obdobju protireformacije so Krumperk zapustili Ravbarji. Bogato ustno izročilo je tudi o bivanju Francozov v naših krajih in o rokovnjačih. Stražar je nato prikazal še bitko med francosko in avstrijsko voj-

ske septembra 1813 na območju med Virom in Trzinom.

V obširnem četrtem poglavju (str. 65 do 95) je Stražar zlasti po podatkih iz dobske cerkvene kronike zelo nadrobno prikazal cerkvene razmere in sakralno stavbarstvo na dobskem območju. Dob je bil kot prafara eno od pomembnih cerkvenih središč. V listinah se samostojna župnija prvič omenja leta 1296, ustanovljena pa je bila verjetno že v 11. ali 12. stoletju. Iz prvotne dobske fare se je danes razvilo 7 far. V cerkvah dobskega območja je tudi nekaj pomembnih umetnostno-zgodovinskih vrednot, med katerimi naj omenimo freske v krtinski cerkvi iz leta okrog 1460, gotski kelih iz začetka 17. stoletja v škocjanski cerkvi in Plečnikovo krstnico v Dobu.

V petem poglavju (str. 96—108) je prikaz razvoja šolstva od 1787, ko je bila v Dobu ustanovljena enorazrednica, do danes. Stražar je opisal delovanje šol v Dobu, Skočjanu, Krtini in Sv. Trojici ter dodal sezname prosvetnih delavcev.

V poglavju Gospodarstvo in njegovi problemi (str. 109—130) je najprej nekaj podatkov o razvoju kmetijstva. Poglavitna ovira za večjo donosnost zemljišč je velika zamočvirjenost in pogoste poplave. Glede na to bi bilo ekonomsko utemeljeno uresničiti izsuševalni načrt iz leta 1958, ki je v knjigi tudi nadrobno obrazložen. Stražar je opisal še delovanje kmetijskih zadrug, razvoj čebelarstva, lova in ribolova, manjkajo pa podatki o proizvodnji Agrokombinata Emone na dobskem območju. Tudi v Dobu in okolici je bilo med domačimi obrtni v 19. stoletju najbolj razširjeno slarnikarstvo, precej ljudi pa se je ukvarjalo tudi z izdelovanjem platna. Zanimivi so tudi podatki o številnih mlinih, na koncu poglavja pa je Stražar zelo nadrobno obdelal razvoj elektrifikacije tega območja.

V sedmem poglavju (131—145) je najprej prikazal razvoj papirnice Količevo, ki je lansko leto proslavljala petdesetletnico svojega obstoja, nato pa še razvoj tovarne sanitetnega materiala TOSAMA, oljarne Servo Mihalj in mlinškega obrata Žita na Viru, tovarne lakov Helios na Količevem ter dveh obratov, ki sta že prenehala obratovati (Veitova tiskarna na Viru in Erbežnikova klobučarska delavnica). Na koncu poglavja je dodal še opis delovanja hranilnice in posojilnice v Dobu.

V poglavju »Organizacija javne uprave« (str. 146—170) je Stražar posredoval tudi opis komunalne dejavnosti. Fevdalni gospodje s krumperške graščine so opravljali pomembne sodne in upravne funkcije. V obdobju 1814—1836 je bil Krumperk tudi sedež okraja. Po letu 1866 so bile na dobskem območju 4 občine: Dob, Brezovica, Krtina in Podrečje, ki so se 1933 združile v občino Dob. Nato je Stražar na kratko prikazal še delovanje krajevnih ljudskih odborov po osvoboditvi, obširneje pa aktivnost krajevnih skupnosti Vir-Dob in Krtina. Zelo veliko podatkov je zbral tudi o razvoju pošte, prometa, gradnji cest in vodovodov.

Poglavje o prvi svetovni vojni (str. 171 do 178) je napisal zlasti po ustnih pričevanjih in dobski cerkveni kroniki. Zanimiv je zlasti podatek, da je v uporu 17. regimenta 1918 v Judenburgu kot eden organizatorjev sodeloval tudi domačin Andrej Vojska.

Grad sam je zanimiv in privlačen za nedeljskega izletnika, pa tudi okolica je nadvse prijetna. V neposredni bližini pa je še dobro oskrbovan »Jamarški dom« in pa lepo urejena kraška podzemna jama, ki jo jamarji obiskovalcu radi pokažejo — saj je njihov pones.

Grad Krupperk je imel velik vpliv na dogajanja na celotnem dobskem območju. Na sliki pogled nanj z jugozahoda

V poglavju »Seme socializma pri nas« (str. 179—188) je uvodoma orisal življenjsko pot Jerneja Flisa, ki je konec 19. stoletja začel širiti socialistične ideje na dobskem območju. Rezultati njegovega delovanja so se pokazali zlasti po prvi svetovni vojni, ko je bila leta 1920 tudi v Dobu osnovana organizacija KPJ. Na volitvah v ustavodajno skupščino 1920 so dobili komunisti na dobskem volišču kar 228 glasov, to je le 4 manj kot Slovenska ljudska stranka. To je vsekakor zelo zanimiv dogodek na izrazito kmečkem območju, ki bi terjalo še nadrobnejšo osvetlitev. Ista ugotovitev velja tudi za vlogo in delovanje Poldeta Miša v ljudskofrontnem gibanju v drugi polovici tridesetih let. V prikazu delavskega gibanja se je Stražar omejil na boje delavstva v Bonačevi in Kocjančičevi tovarni. Največ pozornosti je posvetil veliki stavki papirničarjev od srede avgusta do srede oktobra 1935 na Količevem, ki je velika prelomnica v delavskem gibanju na celotnem domačinskem območju.

V predzadnjem poglavju (str. 189—226) je opisal nekatere pomembne dogodke iz narodnoosvobodilnega boja. Najprej je prikazal okupatorjevo nasilje 1941 in v prvi polovici naslednjega leta (aretacije, selitve, streljanje talcev), nato partizanske akcije po vstaji in dejavnost kamniškega bataljona na dobskem območju leta 1942. delovanje oz. nastanek prvih odborov OF in njenih množičnih organizacij v letih 1941—1943. Zlasti po ustnih pričevanjih je opisal nekaj primerov okupatorjevega nasilja v letih 1943 in 1944 ter prikazal delovanje partizanskih tehnik in delavnic

na dobskem območju. Prikazal je tudi akcije Slandrove in Zidanškove brigade v Dobu in okolici, na koncu poglavja pa je na kratko opisal še razmere v zimski ofenzivi 1944/45 ter dodal seznam padlih borcev in žrtev okupatorjevega nasilja.

Zadnje poglavje »Kulturno in prosvetno življenje od srednjega veka do danes« (str. 227—276) ima glede na vsebino nekoliko preširok naslov, ker je Stražar zbral v glavnem le podatke o dejavnosti društev od srede 19. stoletja dalje. Pomembni so podatki o ustanovitvi in dejavnosti čitalnice v Dobu leta 1873, obširno pa je opisal tudi dejavnost prosvetnega društva od 1906 do nemške okupacije in kulturno-prosvetno dejavnost po osvoboditvi. Prav tako je dobro prikazal tudi razvoj gasilstva in delovanje športnih društev, še posebej pa Jamarški klub Simon Robič — Ivan Sešek, ki je opravil pomembno delo pri raziskovanju jam in razvil tudi veliko kulturno dejavnost. Nekoliko moti uvrstitev, sicer zanimive, kronike nesreč na dobskem območju (požari, poplave, potresi, prometne in druge nesreče) v to poglavje. Na koncu zadnjega poglavja je še kratek prikaz ljudske pesmi v Dobu in okoliških vaseh po podatkih dr. Zmage Kumrove. Stražar je poskrbel tudi za dobro ilustracijo opisanih dogodkov s 94 fotografijami.

Iz tega pregleda vsebine vidimo, da je »Kronika Doba« izredno pestra in da najdemo v njej mestoma več kot obeta naslov, saj je Stražar zbral tudi nekaj geografskih in etnografskih podatkov. Poglavja, za katere je imel dovolj virov in literature, je obdelal zelo nadrobno (npr. cer-

kveno zgodovino in stavbarstvo), nekatera pa bi bilo treba še dopolniti. Če tehtamo vsebino po obdobjih, lahko ugotovimo, da bi bilo potrebno dopolniti zlasti pregled razvoja dobskega območja po prvi svetovni vojni (manjka npr. prikaz volitev v javne zastope oziroma samoupravne organe družbeno-političnih skupnosti). Za razvoj delavskega gibanja je še precej nadrobnih podatkov zlasti v delavskih glasilih in tudi v arhivu Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, kjer je tudi še nekaj podatkov o razvoju NOB na dobskem območju. Za obdobje od srede do srede 19. stoletja je še precej zanimivih podatkov v bogatem krumperskem arhivu (128 fasciklov in 37 knjig), ki ga hrani Arhiv Slovenije. Zelo prizadevno se je lotil Stražar zbiranja arhivskega gradiva »na terenu« (šolske, društvene in cerkvene kronike in dokumentacija, arhivi občinskih forumov in podjetij), v katerih je dobil veliko zanimivih podatkov.

Pisanje zgodovine nekega območja skozi vsa obdobja je celo za zgodovinarja zelo težko in zahtevno delo. Zato je v »Kroniki Doba« razumljivih nekaj napak, ki izvirajo iz piščevega premalo nadrobnega poznavanja splošnega razvoja v posameznih zgodovinskih obdobjih. Nekaj napak je napravil tudi pri izpisovanju iz literature, prav tako pa bi bilo treba še preveriti nekaj ustnih pričevanj. Glede na strukturo bralcev bi bilo tudi koristno dodati več pojasnil o nekaterih zgodovinskih pojavih. Po pravilih zgodovinske metode bi moral Stražar tudi natančneje navesti vire in literaturo (naslov zbornika, iz katerega so vzeti podatki, ne zadostuje), primerneje pa bi bilo, če bi dokumentacijo navedel na koncu poglavij. Prav tako bi bilo dobro, če bi Stražar navedel tudi vse ustne priče. V primerih, ko dobesedno povzema tekst iz literature, bi ga moral navesti v navednicah.

S temi kritičnimi pripombami nikakor ne želim zmanjševati vrednosti Stražarjeve »Kronike Doba«, ki je rezultat velikih, žal redkih prizadevanj pri raziskovanju krajevne zgodovine na našem območju. Pomanjkljivostim in vrzelim je botrovala tudi naglica, saj so ga k pospešeni pripravi rokopisa za tisk silili kar trije jubileji (750-letnica Doba, 50-letnica papirnice in 25-letnica osvoboditve), ki jim je svoje delo posvetil. Z opozorili na pomanjkljivosti sem želel usmeriti nadaljnje Stražarjevo delo pri raziskovanju zgodovine Doba in okolice.

Stražarjeva »Kronika Doba« je bogat prispevek k zgodovini dobskega področja, ki jo bodo bralci z zanimanjem prebirali. To pa bo prav gotovo Stražarju največje priznanje za vloženo delo.

Povzetek resolucije o telesni kulturi

Zaradi nezadovoljivega stanja telesne kulture (TK) tako v šolah, delovnih organizacijah, družbenih organizacijah kakor tudi zaradi anomalij v profesionalnem športu, kar vse se odraža v naglem naraščanju števila nesposobnih mladeničev za vojaško službo, zmanjševanju števila športnih orga. izacij in upadanju njihovega članstva je Zvezna skupščina pred dvema letoma sprejela Resolucijo o telesni kulturi (Ur. l. SFRJ št. 27. 3. 7. 1968.)

Da bi se stanje TK ljudstva iz-

boljšalo, obvezuje resolucija vse zainteresirane in odgovorne družbene faktorje, da si enotno prizadevajo za prilagoditev TK ljudstva potrebam in razvoju naše družbe. Zato je v resoluciji tudi opredeljeno mesto in vloga TK v sedanjih razmerah.

Najvažnejše ugotovitve v resoluciji so:

I. Oblikovanje vsestranske osebnosti in razvijanje njenih ustvarjalnih sposobnosti je tudi cilj sodobne koncepcije TK. Naraščanje

osebne in družbenega standarda povečuje človekovo zanimanje in možnost, da razvija telesne sposobnosti in živi bolj radostno osebno življenje. Le tako dobiva TK svoj pravi smisel.

— Sole, izobraževalni in vzgojni zavodi so odgovorni za telesno vzgojo (TV) otrok in mladine in jim morajo privzgojiti trajne navade za TK. Izobraževalna skupnost (IS) mora zagotoviti šolam materialne pogoje za uresničevanje sodobnih programov TV.

Dovršena kultura telesa!

Smučarji aktivni!

— Tudi delovne organizacije morajo ustvarjati pogoje za TK delavcev, ki pozitivno vpliva na produktivnost dela. K temu lahko v veliki meri pripomorejo sindikalne organizacije.

— Telesno vzgojna in športna društva morajo več pripomoči k uresničevanju družbenih smotrov na področju TK ljudstva.

Omenjene organizacije morajo v skladu z zanimanjem svojih članov zagotoviti potrebe občanov po TK. Posebnega pomena je, da se odločneje usmerijo k vključevanju občanov, predvsem mladine v svoje vrste. Za delovanje morajo še nadalje uporabljati družbena sredstva.

— Siriti prosto in neformalno ukvarjanje s posameznimi dejavnostmi za aktiven oddih in razvedrilo npr. smučanje, planinarjenje itd. Tu morajo najti svoj ekonomski interes predvsem turistične, gostinske in druge organizacije z izgradnjo rekreacijskih objektov.

II. Materialna sredstva za TK so nezadostna. Razvoj in dejavnost TK moramo povezati z naraščanjem narodnega dohodka. Tudi sredstva občanov naj bodo vedno bolj namenjena za potrebe TK (članarine, vstopnine, prostovoljni prispevki itn.). Poiskati moramo še druge avtonomne vire, kot so sredstva športne napovedi. V delovnih organizacijah naj ustrezni skladi zagotavljajo sredstva za razvoj turizma, skladi a otroško varstvo. skladi za urejanje mestnih zemljišč, komunalni in drugi skladi ostanajo se naprej pomembni viri sredstev za financiranje dejavnosti in razvoja TK v skladu z družbenim razvojem. Tako vloga naj vse bolj dobivajo tudi skladi socialnega in zdravstvenega zavarovanja. Omogočiti je TK tudi kreditna sredstva. Sredstva naj se dajejo na demokratični osnovi, da se zagotovi smotrno trošenje.

III. Občina kot družbeno-politična skupnost s svojimi načrti usmerja razvoj TK v okviru možnosti in potreb občanov, delovnih in drugih organizacij. V sodobnih razmerah je v ospredju obveznost občine, da v sodelovanju z IS skrbi za TV na šolah, izobraževalnih in vzgojnih zavodih.

IV. Sodobna koncepcija o TK vsebuje tudi naslednje:

— Uresničevanje TK nalog je odvisno od števila in kvalitete strokovnih kadrov. Še vnaprej je treba pritegniti k sodelovanju amaterske strokovne delavce, ki so že doslej dajali znaten prispevek k razvoju TK ljudstva.

— Zdravstvena služba v okviru svojega delovanja aktivno sodeluje z organizacijami za TK in sistematično spremlja stanje na tem področju. Poiskati je možnost za specifično zdravstveno varstvo ljudi, ki se ukvarjajo s tekmovalnimi oblikami TK. Potrebni so predpisi o minimalnih higiensko-sanitarnih pogojih za TK objekte.

— Profesionalizem ni precizno opredeljen. Poklicno ukvarjanje s športom je urediti na načelih delovne organizacije posebne vrste, ki mora svoje poslovanje urediti s samoupravnimi akti.

— V urbanističnih načrtih je treba zagotoviti površine za TK objekte in predpisati tehnične normative za graditev in vzdrževanje. Ti objekti naj bodo po svojem namenu materialna osnova za TK ljudstva, posebno, če so bili zgrajeni z družbenimi sredstvi.

V. Za ustvarjanje in izvajanje ustreznih programov za razvoj TK je potrebna popolna zavzetost delovnih ljudi in mladine ter medsebojno sodelovanje zainteresiranih družbenih faktorjev in nosilcev TK (Zveze mladine, SZDL, Zveze sindikatov, IS, delovnih organizacij, TK organizacij itn.), da pripomorejo k uresničevanju resolucije.

O dosedanjih rezultatih resolucije, organih v federaciji, republiki in občini, predlogu dolgoročnega programa TK na temeljih resolucije, nosilcih TK, predlogu organizacije TK gibanja v občini itd., pa bomo pisali v prihodnji številka Občinskega poročevalca.

Stane Laznik

Naši kinematografi predvajajo

KINO DOMŽALE:

23.—25. I.	amer. b. CS film
27.—28. I.	angl. film
30. I.—1. II.	amer. b. CS film
3.—4. II.	it. amer. b. CS film
6.—8. II.	amer. b. CS film
10.—11. II.	dan. b. film
13.—15. II.	amer. b. VV film
17.—18. II.	amer. b. VV film
20.—22. II.	it. meh. b. film

KINO RADOMLJE:

23.—24. I.	it. šp. b. CS film
26.—28. I.	fr. it. b. film
30.—31. I.	meh. b. film
2.—4. II.	it. b. CS film
6.—7. II.	amer. b. film
9.—11. II.	fr. šp. b. film
13.—14. II.	angl. b. CS film
16.—18. II.	fr. b. CS film
20.—21. II.	amer. b. VV film

KINO MENGEŠ:

23.—24. I.	amer. b. CS film
27.—28. I.	amer. b. CS film
30.—31. I.	amer. b. film
3.—4. II.	fr. b. VV film
6.—7. II.	amer. b. film
10.—11. II.	meh. it. fr. b. film
13.—14. II.	amer. b. VV film
17.—18. II.	angl. b. VV film

KINO 20.—21. II.

amer. b. film

POTUJOČI KINO:

amer. film TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE
19. I. v MORAVČAH
20. I. v IHANU
23. I. v KRAŠNJI
24. I. v PREVOJAH

amer. b. VV film DVANAJST ZIGOSANIH
26. I. v MORAVČAH
27. I. v IHANU
30. I. v KRAŠNJI
31. I. v PREVOJAH

amer. b. CS film SKRIVNOSTNI AGENT FLINT
2. II. v MORAVČAH

Ceprav se nanovo zapadli sneg, ki je padel ob koncu starega leta, še ni dodobra utrdil, so smučarski delavci SD Domžale organizirali v nedeljo 3. januarja že prvo smučarsko tekmovalno na novo urejeni smučarski progi pri skakalnici v Ihanu, ki je sedaj res idealna.

Na startu se je zbralo ob 10. uri 61 tekmovalcev, ki so nestrpno pričakovali, da preizkusijo svoje moči na novi progi. Razveseljivo je zlasti to, da je bila v glavnem zastopana mladina in to cicibani, pionirji in mladinci. Bili so seveda brez ustreznega treninga in zato so tudi časi le poprečni.

Prvi so se pomerili naši najmlajši, to so cicibani. Kar 10 se jih je prijavilo tekmovalni komisiji. Kljub začetni tremi pa so jim obrazi na startu kar žareli in korajžno so se spuščali proti cilju. Varškov Andrej je imel malo smole, kot temu pravimo. Malo pred ciljem se mu je snela smučka in tako je izgubil dra-

gocene sekunde. Na cilj je privozil samo z eno smučko. Med to skupino tekmovalcev so se korajžno spustile v smuko tudi mala Matijca in Polonca, ki še ne hodita v šolo, smučata pa že korajžno. Prva tri mesta v tej skupini so zasedli cicibani: Lovro Korenčan, Anton Maver in Tomaž Majcen, vsi iz SD Mengeš.

V skupini mlajših pionirjev jih je tekmovalo 14. Vsi so progo korajžno prevzeli. Prva tri mesta so zasedli: Stojan Ložar, Miran Juvan in Tomaž Varšek.

V skupini starejših pionirjev je tekmovalo 16 tekmovalcev, prva tri mesta pa so zasedli: Leon Klemenčič iz SD Mengeš, 2. Primož Rozman iz Domžal in 3. Brane Oražem iz Mengša.

Pri starejših pionirkah se je prijavila komisiji samo ena tekmovalka in to Tatjana Canžek. Ker je progo v redu zvozila je zasedla prvo mesto.

V skupini mlajših mladincev je bilo 7 fantov. Prvo mesto je zasedel Janko Flajšman SD Mengeš, 2. Feri Pilbersek in 3. Bojan Repovž oba SD Domžale.

V skupini starejših mladincev se je komisiji prijavilo 7 tekmovalcev. Pri njih pa se je že videlo, da so že vajeni tekmovalnj. Samo prehuda vna in pa drzna vožnja sta povzročili diskvalifikacijo treh tekmovalcev. Prvo mesto je zasedel: Drago Ruth, 2. Peter Pavli — oba SD Domžale, 3. pa Boris Kalan, SD Mengeš.

V članski konkurenci pa je vozilo 6 tekmovalcev. To je sicer bolj skromna udeležba, kar pa je zaradi pomanjkanja treninga opravičljivo. Prvo mesto je zasedel Vinko Grabnar, 2. Mitja Borin in 3. Dušan Vidmar.

Ce ocenjujemo to prvo tekmovalno lahko ugotovimo, da vlada med mladino veliko zanimanje za smučanje. Človek je kar ponosen, ko vidi mladino, ki žari od veselja, da se popelje po strmini. Seveda, treba pa bo še mnogo truda in vzpodbude, da bodo ti mladinci dosegli zaželeno kvaliteto.

Zima je tu, smučarski tereni so oživel in tekmovalja se bodo začela. SD pa stoji pred težavami, kako ustvariti dobrim smučarjem pogoje za tekmovalje, ko pa ni dovolj denarja. Moramo se zavedati, da smučanje ni samo šport. Stevilne države dajejo ogromna sredstva za to panogo, mi pa, ki imamo navdušeno mladino, pa iščemo skromna sredstva, da lahko organiziramo kakšno tekmovalje. Doma delajo naši smučarski delavci zastoj. Če pa gredo naši tekmovalci v Kranjsko goro ali pa kam drugam, pa ne moremo govoriti o lastnem financiranju. Če na eni strani ustvarjamo pogoje za razvoj, moramo imeti tudi čut od tega, da je treba društvo materialno podpreti. Mislimo, da bo morala občinska zveza za telesno kulturo športni organizaciji nuditi več finančne pomoči. Smučarji in njih društva rabijo pomoč sedaj, ko je sneg in sezona smučanja in tekmovalja.

J. Vodeb